www.svoboda-news.com

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, мані-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
(LIBERTY)
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., четвер 17-го лютого 1916. Ч. 21. VOL. XXIV. JERSEY CITY, N. J., Thursday, February 17, 1916. No. 21.

НІМЦІ ПЕРЕЛОМИЛИ БОЄВУ ЛІНІЮ КОЛО ІПР.

Австрійські війска в Альбанії на побережу Адрійського моря.

Австрійські літаки бомбардують італійське місто Медіолян.

НОВІ НІМЕЦЬКІ ПІДВОДНІ ЛОДКИ.

У ФРАНЦІЇ І БЕЛЬГІЇ:

НІМЦІ ПЕРЕЛОМИЛИ БОЄВУ ЛІНІЮ КОЛО ІПР.

БЕРЛІН, 15. лютого. — Урядовий звіт німецького генерального штабу звучить:

„На полудневий схід від Іпр наші війска перевели напад на боєву лінію Англійців, і здобули її на просторі 800 метрів. Більша часть англійських жовнірів, які боронили становищ, зістала убита. Одного офіцира і кількадесять жовнірів взято в полон.

„На прочій боєвій лінії відбувала ся лише сильна перестрілка артилерії".

Околиця міста Іпр (Іпр лежить в тій части Бельгії, яка находить ся ще в руках Англійців) була минувшого року полем дуже завзятих битв. Німецькі війска находять ся у віддаленю 2—3 кільометрів від міста Іпр.

ВІЙНА НА БАЛКАНІ:

АВСТРІЙСЬКІ ВІЙСКА НАД АДРІЙСЬКИМ МОРЕМ.

ВІДЕНЬ, 15. лютого. Міністерство війни оголосило отсї вісти:

„Відділи австрійських війск дійшли вже до побережа Адрійського моря і відтяли відворот тим сербсько-альбанським війскам, які зпід Дурацца уступали в напрямі Авльони.

„Болгарська армія є віддалена всего 16 миль від Авльони".

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ:

АВСТРІЙСЬКІ ЛІТАКИ БОМБАРДУЮТЬ МЕДІОЛЯН.

ВІДЕНЬ, 15. лютого. — Міністерство війни подає отсї урядові вісти:

„Відділ австрійської воздушної фльоти перевів бомбардоване міста Медіоляну (в північній Італії), кидаючи бомби на зелізничий дворець і на фабричну часть міста. Вибух бомб спричинив в деяких місцях огні.

„Всї літаки повернули без найменьшої шкоди назад".

З Риму доносять, що папа вніс протест против бомбардовання австрійськими літаками церков в італійських містах.

ВІЙНА З РОСІЄЮ:

НА СХІДНІМ ТЕРЕНІ ВІЙНИ СПОКІЙНО.

БЕРЛІН, 25. лютого. — Звіт головного німецького штабу звучить:

„На боєвій лінії на східнім фронті не зайшли жадні зміни".

МОСКАЛІ ДОНОСЯТЬ ПРО ЗДОБУТЄ ТУРЕЦЬКИХ ФОРТІВ В ЕРЗЕРУМ.

ПЕТРОГРАД, 15. лютого. — **З поля битви на Кавказі доносять, що російські війска здобули вже 7 фортів турецької кріпости Ерзерум. Притім мали Москалі здобути 20 гармат і взяти в полон велике число турецьких жовнірів.**

Турецькі урядові рапорти не згадують зовсім про сї успіхи Москалів.

Про здобуте міста Ерзерум донесяв російські телеграми ще перед місяцем, що показало описи неправдивим.

Місто Ерзерум є головне турецьке місто в Малій Азії і лежить недалеко російської границі на Кавказі. З причини цілковитого браку зелізниць воєнні операції в тих околицях відбувають ся дуже поволи.

АРЕШТОВАНЄ І ВИСЛАНЄ НА СИБІР РОСІЙСЬКИХ СОЦІЯЛІСТІВ.

СТОКГОЛЬМ, 15. лютого. — **З Пєтрограду доносять, що сїмох провідників робітників арештовано і поставлено перед воєнний суд з тої причини, що вони належали до Міжнародної Соціялістичної Партії. Війсковий суд засудив двох з них, а іменно Гушева і Боброва, на заслане в Сибір.**

В СПРАВІ УВІЛЬНЕНЯ ЦИВІЛЬНИХ ПОЛОНЕНИХ.

СТОКГОЛЬМ, 15. лютого. — **Шведський наслїдник престола веде переговори з Австрією і Німеччиною та з Росією в справі увільнення цивільних, полонених на східнім терені війни в Буковині, Галичині, Польщі і Східних Прусах.**

НА МОРИ:

НОВІ НІМЕЦЬКІ ПІДВОДНІ ЛОДКИ.

АМСТЕРДАМ, 15. лютого. — Як доносять з певних жерел, Німеччина ладить ся до нової кампанії на мори.

Недавно тому спущено на воду підводні лодки найновійшого типу. Є се підводні „дредноти". Нові підводні лодки числять 5.000 тон і є зоружені тяжкими гарматами так, що можуть підняти ся боротьби з воєнними кораблями. Отсї підводні лодки є всилї відбути довшу дорогу по океані, не потребуючи добирати средств поживи і опалових матеріялів.

Нові підводні лодки є призначені головно до нищеня торговельних кораблїв на Антлянтійськім океані.

В АНГЛІЇ:

ВОЄННІ КОШТИ АНГЛІЇ ВИНОСЯТЬ ДЕННО 25 МІЛЇОНІВ ДОЛЯРІВ.

ЛОНДОН, 15. лютого. — **Нинї відбуло ся отворенє парляменту. Між иншими справами має бути порішене затягненє нової позички на воєнні цїли. Після обчислення, яке предложив міністер війни, видатки на воєнні цїли виносять денно 25 мілїонів долярів.**

ПОЧТА ЗІ СТАРОГО КРАЮ.

„Фридерік VIII." прибуде в пятницю (18. лютого);

„Ню Амстердам" прибуде в суботу (19. лютого).

ПОЧТА ДО СТАРОГО КРАЮ.

„Оскар II." відїде в четвер (17. лютого);

„Бергенсфйорд" відїде в суботу (19. лютого).

УВАГА: Речинці приїзду і відїзду кораблїв уклгають часто змінам.

РУЇНА В НАШІМ РІДНІМ КРАЮ.

БОБРЕЧЧИНА ПІДЧАС І ПІСЛЯ НАЇЗДУ.

Арештованя Москвофілів. — Прихід Росіян і їх становище до українства. — Переходи на православє. — Польсько-російський союз проти Українців. — Реквізиції і знищенє повіту. — Утеча москвофільських сьвященників і вивожене Українців. — Прихід наших війск і наших властий. — Непошановане прав української мови. — Повітова комісія для відбудови повіту. — Вивиск селян при доставі збіжа комісіонерам.

Австрійські власти ще в серпни 1914. р. арештували москвофільських сьвященників **Якова Доягого** з Ходорова, **Коломийця** з Ліщин (помер в Талєргофі), **Глїбовицького** з Ваковець, **Даниловича** з Вібрки, **Кармалиту** зі Стрілиск і **Яськова** з Бортник; селян арештовано дуже мало, бо загал селян відносив ся ворожо до москвофільської аґітації. З причини доносу чи помилки арештовано також повітового судію Зубрицького з Вібрки (сина перемиського крилошанина), чоловіка майже на скрізь спольщеного, котрий не належав нї до українських нї до москвофільських орґанїзацій і від публичного житя стояв зовсїм здалека; арештовано також люстратора повітового видїлу **Решетиловича** (Українця) та приміщено обох в звісним Талєргофі, де томили ся довший час. Впрочім між Українцями арештовань не було. **Арештовано однак не всїх москвофілів.** На місци остали о. **Андрій Пилипець** в Борусові, о. декан **Юліян Яримович** в Ольхівци, о. **Володимир Глинський** в Підмонастирю, о. **Величковський** в Загіречку, о. **Ксенофонт Роздольський** в Звенигороді, котрого львівська консисторія іменувала завідателем деканату.

З кінцем серпня 1914 Росіяни заняли Бобреччину і невдовзї урядили свою адміністрацію в повітї. Начальником повіту став князь **Лобко Лобановський** (корінний Москаль) з двома помічниками і зараз взяв ся до нищеня українства. Маючи в руках спис всїх інтелїґентів Українців (українські сьвященики і знімкою **о. Зацериовного** з Водник, котрий виїхав перед Росіянами, остали всї на місци, а так само остала більшість українських народних учителїв, непокликаних до військової служби), який доставили йому москвофіли, кликав до себе на протоколи поодиноких інтелїґентів і виляявши ціле українство, грозив кождому зсилкою в Сибір, коли дальше буде держати ся „мазепінського" руху. Між иншими в жовтни 1914. р. приклікав до себе о. декана **Довнаровича** з Бориничі і сказав до него дослівно таке: **„Я знаю, що ви Українець — а за се жде вас зсилка в Сибір; знаю, що молите ся за цїсаря Франц-Йосифа і побіду Австрії, і за се будете розстрілені!"** На увагу о. Довнаровича, що після постанов міжнародного права він все ще є австрійським горожанином, а що жиє мирно і не мішаєть ся в воєнні справи, то за се належить ся йому від окупаційних властий охорона, — трохи змяк, але все ще кілька разів кликав його на переслуханя. Подібно було й з иншими українськими інтелїґентами, а навіть селянами.

Аґітація за православєм не приняла ся. Наші селяни станули твердо против накидуваного православя. **Тільки в Борусові, де давнїйше був парохом москвофільський аґітатор о. Андрій Яворський, дяк і війт перейшли на православє і записали на православє ґреко-католиків в селї, кажучи, що записують — на запомогу до повітового начальства.** Впрочім в Борусові більшість населеня була неприхильна православю. На православє перейшло також кількох людий в Підсоснові (прилуч. до Миколаєва), але там виступив проти того тамошний парох о. Боберський (Українець), за що його Росіяни при відвороті вивезли до Росиї.

Російські власти на кождім кроцї ставили ся незвичайно прихильно до Поляків. Оголошеня були тільки в московській і польській мові. Збірним місцем польсько-російських забав був дім вшехполяка д-ра Кляйна, директора дібр ґрафа Мицельського в Бориничах; д-р Кляйн утїк опісля з Росіянами.

Зразу хотили ся Росіяни хлопської політики, голосячи селянам, що будуть між них роздавати панські лани. Нераз приходив в село простий козак і зібравши від селян дарунки і гроші, виводив їх на панський лан і визначував кождому його пайку. Се приєднало Росіянам вмить прихильність деяких темнїйших селян, котрі повірили в се обманство. Та скоро розчарували ся. **Російські власти пійшли на руку польським панам, а не „руским крестянам", а до того зачали переводити строгі реквізиції. Дріб, безроги забирали без заплати і без квітів, а так само робили з початку і з худобою та кіньми.** Селяни пожалували ся в ґубернії і тоді реквізицію худоби переводили за гроші, платили за штуку 30—40 рублїв, а тільки дуже виїмково 50 до 80 рублїв. Селянам дали ся взнаки вічні „форшпани", за котрі не платили нічого, а навіть не давали квітів. На конець зачали гнати людий силою до копаня шанців і тут також не давали нічого, а неодного в додатку ще й побили. Одним словом, селяни в цїлім повітї обурили ся тяжко на „Москалїв" і їх господарку і коли прийшов зазив виїздити до Росії, то ніхто з селян не виїхав, крім кількох одиниць, що перейшли на православє. Память по „Москалях" осталась в повітї як найгірша.

Повіт від війни не потерпів дуже, сїл зовсїм знищених нема. Потерпіли деякі околиці; в дворі ґр. Мицельського в Бориничах спалила ся цїла велика бібліотека, де була стара українська рукопись з 1424. р.; згорів двір Звольського в Бринцях, двір польських монахинь в Кудриківцях та стайнї ґр. Мицельського в Борусові. Доволі значно знищені місточка Вібрка, Ходорів, Стрілиска. При битвах в червни 1915. р. шкід більших не було. При відворотї з многих церков Москалї позабирали дзвони.

З початком червня 1915. р. розпочав ся відворот Росіян з Бобреччини, котрий місцями перетворив ся в утечу. По селах волочили ся безладні ватаги салдатів, котрі нападали на селянські хати і богато лиха нанесли селянам і сьвященикам, рабуючи все, що їм попало під руки. За армією йшли все цїлі товпи всяких мародерів і маркетанів, котрих одиноким ремеслом був рабунок. З Москалями втїкли й деякі москвофільські сьвященики, як о. декан Юліян Яримович з Ольхівця, о. Володимир Глинський з Підмонастиря, батюшка Андрій Яворський з Борусова разом з дяком і війтом і ще кількох селян з Борусова і Підсоснова та з кількох инших сїл. Як в инших українських повітах так і в Бобреччинї наші селяни мимо обіцянок або погроз остали на місци. **З Українців вивезли Москалї о. Боберського з Миколаєва, війта з Романова Івана Прибилу, звісного у нас селянського дїяча і кількох виднїйших селян; більшість з них приміщено в Сибіри.** В часї послїдного року померли о. **Ілашевич** з Соколівки (Українець) і о. **Андрій Пилипець** з Борусова (москвофіл). Підчас наїзду до деяких парохій спровадили ся деякі українські сьвященики з чужих деканатів. Між иншими в Вібрці замість арештованого австрійськими властими москвофіла о. Даниловича підчас наїзду завідував парохією о. д-р Василь Лада; тепер завідателем сеї парохії є о. Цегельський, парох Струсова коло Теребовлї.

Прихід австрійських війск приняло населенє з правдивим одушевленєм як визволенє з ярма. За війском прийшли знедовзї і цивільні власти. Управителем староства є тепер Станислав Мунинський, комісарями Пухальський, Ґрос і Туринський. Староство урядує виключно по польськи, до українських громад розсилає польські друки і польські оголошеня — навіть до грецко-католицьких урядів відносить ся староство здебільша в польській мові.

Повітова комісія причинкова для підмог родин покликаних до війска урядує тільки по польськи. **Урядує вже і „польський бецирк".** Маршалок повіту граф Мицельський сидить дальше у Відни, а заступає його дідич з Брнець Станислав Вольський.

Дасть ся в повітї відчувати брак худоби і коний. Для тої решти, яка остала, наші вистарчить, розумість ся, коли не будуть її реквірувати. В сїм роцї зародили бараболї і се може вратує людність від голоду, бо зерно забирає державне заведенє для обороту збіжем, і хлїба буде дуже скупо.

До повітової комісії при старостві, яка занимать ся господарськими справами повіту, належать з Українців о. Прийма з Дулиб, о. Цегельський з Вібрки і селянин Мох зі Звенигорода. Більшої дїяльности сеї комісії однак не слїдно. Шкід воєнних в Бобреччинї ще доси не списують.

Старостово іменувало комісіонерами для занупна збіжа самих Жидів або Поляків, котрі на субкомісіонерів прибрали собі своїх одновірців; так весь зиск з обороту збіжа, зібраного руками наших селян, опинюєть ся в руках чужих. Не конець на тім. Повітовий комісіонер Маштальнґер з Ходорова приказує нашим селянам доставляти собі збіже до Ходорова і за се — не платить їм зовсїм нічого, тільки звичайну тарифову цїну за збіже. В додатку не платить готівкою і наші селяни по кілька разів мусять приходити до него і кланяти ся за свою працю, вислухуючи при тім лайливі слова бутного панка.

Приятелі „Свободи“

повинні дбати, аби їх газета розвивала ся і в короткім часї перемінила ся на дневник.

Противники „Свободи“ хотїли би їй зашкодити, одначе Приятелї „Свободи“, якими є не лише її Передплатники, але всї Українцї й Українки, що хотять лїпшої будучности свому народови, повинні показати, що то вони рішають про те, чи „Свобода“ має розвинутись і перемінити ся в дневник, а не противники „Свободи“.

Цїль свою осягнуть Українцї у Злучених Державах, коли зараз візьмуть ся до приєднуваня нових передплатників „Свободї“. Нехай кождий Українець і кожда Українка, що читає „Свободу“ тут, на землї Вашінґтона, наложить на себе обовязок ПРИЄДНАТИ В ТЕПЕРІШНИЙ ЧАС — КІЛЬКОХ, А ВЖЕ НАЙМЕНЬШЕ БОДАЙ ОДНОГО ПЕРЕДПЛАТНИКА ДЛЯ „СВОБОДИ“.

Памятайте, що „Свобода“ для передплатників вже тепер дуже тана, тай, що тепер число коштує меньше-більше 1 цента, (за 157 чисел річно, вже з почтою всего 2 доляри в цїлих Злучених Державах), а коли „Свобода“ замінить ся на дневник, то буде ще дешевша.

Нюйорські Українцї пробудили ся до нового житя.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ В НЮ ЙОРКУ.

Справа побудованя або купленя українського Народного Дому в Ню Йорку — се дуже важна річ.

Місто Ню Йорк — се не лише найбільше місто в Америцї, але се головний осередок культурного, полїтичного й економічного житя Злучених Держав і слушно зветь ся „метрополією“.

Нинї на Ню Йорк звернені очи цїлого сьвіта, а Лондонцї боять ся, що в найблизшій будучинї не Лондон буде найбільшим містом сьвіта, але — Ню Йорк.

Таксамо віщують Ню Йоркови велику будучність, а може і провід, в економічнім житю цїлого сьвіта.

Тож не диво, що всї Нюйорчани усїх народностий хотять в тім містї утворити осередки свого культурного, полїтичного й економічного житя і будують або купують свої доми. Знають вони певно, що вартість тих домів нїколи не впаде, але противно — все буде йти в гору і тому то спішать ся з переведенєм своїх намірів в дїло. Нинї, головно на острові Менгеттен, можна ще докупитись дому і площі, але за якийсь час буде там все на міру золота.

* * *

Українцї нюйорські, і взагалї американські, здавна думали про потребу українського Народного Дому в Ню Йорку, але переведенє намірів в дїло ішло дуже тяжко.

Перший почин до дїла дали нюйорські Українцї в 1911-ім роцї, основуючи „Центральний Комітет будови Народного Дому в Ню Йорку.

Наші земляки безперечно вже тодї відчули потребу народної сьвятинї в метрополї Злучених Держав і, заложивши Комітет, розвинули в тім напрямі дїяльність. На жаль, вона не видала бажаних успіхів і комітет до минулого року вспів назбирати всего 774 доляри і 45 центів, суму, з якою тяжко ще було приступити до дїла.

Але час не стоїть, а нюйорські Українцї в метрополї Злучених Держав не хотїли бути останними.

Справа своєї рідної сьвятинї народної відбирала спокій а навівала журбу не лише кождому з 40 наших товариств в Ню Йорку, але й кождому сьвідомому Українцеви зокрема.

Аж прийшла осїнь минулого року. Осїнь була гарна своєю погодою для всїх Нюйорчан, а для українських і **тим**, що зблизила їх до їх цїли.

* * *

„Центральний Комітет“ мав намір побудувати Народний Дім на удїлах (шерах), але се не вдало ся. З уваги на трудности в переведенїю в дїло сеї справи в той спосіб — виринула торік в осени гадка утворити для сеї цїли **ширший український комітет на цїлий Ню Йорк.**

Сю гадку піднесено також на засїданю Центрального Комітету будови Народного Дому в падолистї минулого року. Гадка найшла одобренє і тодї вибрано депутацію, зложену з кількох членів Комітету, щоби пійшла до о. Підгорецького порозуміти ся в тій справі.

В розмові з о. Підгорецьким дійшла депутація до зрозуміня, що **нюйорські Українцї мусять раз вже зорґанїзувати ся в одну велику і сильну громаду, а тодї удасть ся легко і дїло побудованя Народного Дому.** За основу до сеї загальної української орґанїзації в Ню Йорку принято в пропозиціях всї теперішні українські товариства в Ню Йорку.

* * *

УКРАЇНСЬКА НАРОДНА ГРОМАДА В НЮ ЙОРКУ.

Ініціятори довго не барили ся. Скоро взяли ся до дїла і зараз на другий місяць (в грудни, минулого року) скликали **першу нараду представників всїх українських товариств і братств в Ню Йорку.**

Ся нарада випала на-причуд красно. Була єдність і загальне зрозумінє річи. Всї з повною готовостю згодились на заложенє **загальної української орґанїзації в Ню Йорку.** Нову орґанїзацію названо: **Українська Народна Громада в Ню Йорку** (Ukrainian National Alliance of New York).

Ширший Комітет сеї нової загальної орґанїзації утворено в той спосіб, що покликано до нього по одному представникови з кождого українського товариства в Ню Йорку. Екзекутива ширшого Комітету представляєть ся так:

о. Н. Підгорецький, предсїдатель;
Др. Іван Сміт, заст. предсїдателя;
Петро Задорецький, заст. предсїдателя;
Степан Чосник, касієр;
Ник. Хомицький, секретар;
Іван Лазорчик, член;

До орґанїзації вже належать 44 українські товариства (40 з Ню Йорку, а 4 з близкої околицї).

Екзекутива У. Н. Громади зачала свою дїяльність зладженєм статута і чартеру, який вже внесено до стейтових властий. Крім того виготовлено плян роботи на найблизшу будучність.

Загальні цїли орґанїзації — як сказано в статутї — є: злучити всї українські товариства, братства і незорґанїзованих Українцїв з Ню Йорку (Greater New York) в одну народну громаду; піднести її морально, просьвітно, культурно й економічно; навязувати зносини між ними і їх братами в старім краю. Членами У. Н. Громади можуть бути всї Українцї і Українки, без ріжниці віку, з Ню Йорку (Greater New York) котрі зложать 50 центів вступного і 50 центів річної вкладки.

Способи до переведеня тих цїлий означує статут У. Н. Громади такі: школи, бібліотеки, читальнї, відчити, вечерницї, концерти, представленя, народні торжества і видавництва.

Крім того переведенє спису всїх Українцїв і Українок в Ню Йорку; попиранє українських промисловцїв і бізнесменів і т. д.

Одначе дїло треба зачати від того, що є конечне для громадського народного житя, а се справа **власної хати.** Власна хата — се осередок і захист всеї народної роботи. Без того всяка робота розбивала би ся. **Тому то Екзекутива У. Н. Громади постановила перенятн дїло зачате Центральним Комітетом і як найскорше приступити до купленя будинку в Ню Йорку на Народний Дім.**

І зараз таки приступлено до дїла. Екзекутива У. Н. Громади горячо заняла ся справою Народного Дому. Збирає запопадливо жертви на сю цїль і глядає відповідного будинку. **Є надія, що в короткім часї купить вже великий будинок, один з красших в Ню Йорку.**

Той Народний Дім буде не лише для Українцїв в Ню Йорку й околицї, — але для цїлої американської України, яка в метрополї Злуч. Держав нераз буде мати свої з'їзди і наради. І буде се дійсно Народний Дім, бо нарід, **головно нюйорський наш загал,** зложить на нього гроші.

Треба тут зазначити і піднести з признанєм, що всї наші нюйорські товариства і кілька околичних справу купна Народного Дому приняли з одушевленєм і складають щедрі датки або дають підписки, що в короткім часї зложать. За товариствами ідуть також одиницї. І видно тут похвальну прояву, що в добрім дїлї одні других хотять своєю щедростю перевисшити.

Подаємо тут виказ лише тих жертв, які вже зложено в готівцї на Народний Дім і на инші фонди, які остають під управою У. Н. Громади в Ню Йорку.

ЖЕРТВИ НА НАРОДНИЙ ДІМ В НЮ ЙОРКУ.

(Зложені готівкою).

„Український Хор“	$25.00
Василь Лазута	25.00
Др. Іван Сміт	100.00
о. Н. Підгорецький	200.00
Задорецький Петро	25.00
Чосник Степан	25.00
Лазорчик Іван	20.00
Базар Іван	25.00
Бучак Андронік	31.00
Ружак Павло	20.00
Яким Олинців	5.00
Трач Микита	5.00
Іван Дмитрук	10.00
Дмитро Шагай	10.00
Юлїян Кузїв	25.00
Петро Сторожинський	5.00
Фелїкс Дашкевич	10.00
Юрій Дупей	5.00
Савіцький Онуфрій	10.00
Петро Палега	5.00
Василь Гоцяк	10.00
Марія Сидор	25.00
Татіянна Горбата	25.00
Петронеля Стецко	5.00
Гринь Попович	5.00
„Злучність Родимцїв“ (від чл.)	153.00
Тов. Лисенка (з коляди)	40.50
„Нова Україна“ (з рос. Укр., від членів)	17.00
Мирон Ґундич	25.00
„Нова Січ“ (від членів)	169.00
Семен Угорчак (з коляди)	6.75
Стефан Чосник (з коляди)	16.50
Стефан Возняк (з коляди)	5.00
Михайло Крук	10.00
Теодор Ярема	10.00
Франчук Микола	5.00
На весїлю у Пил. Чесанюка і Марії Пасик (зібрала Ольга Полянська)	4.25
Ольга Полянська	5.00
Шевченківський Комітет Ювилейний (з 1914. р.)	225.70
Центральний Комітет Нар. Дому	774.45
Марія Зяя	10.00
Марія Коцан	5.00
Макрина Білик	5.00
Стефан Божик	2.00
На весїлю у Д. Бабецького (зібрав Йос. Дяків)	3.00
Евген Шкіра	1.00
На весїлю у Миронюка (зібрав п. М. Сидор)	5.40
На весїлю у Кутнїцького (зібрав п. Іван Голуб)	3.00
Разом	$2.157.55

ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦТВ.

„Нова Січ“	$20.00
Вас. Добровольський	5.00
На бали Тов. „Гайдамаки“	7.10
Тов. „Козаки міста Львова (зібрав Олинців)	3.00
Тов. „Просьвіта“ (на мітінґу)	2.70
На хрестинах у Цембрівського (зібрали І. Ганц і Ю. Яремчук)	3.00
Іван Лазорчик (коляда від Бр. св. Андрея)	5.00
На весїлю у Т. Гутника (зібрав М. Цимбрівський)	4.35
Разом	$50.15

ЖЕРТВИ НА ВДОВИ І СИРОТИ.

10|12 на І. мітінґу Нар. Громади	$16.04
о. Н. Підгорецький (збірка)	51.75
Збірка по відчитї д. Андрейка в церковній галї	11.30
Разом	$79.09

ПРЕСОВИЙ ФОНД

(на часопись для рос. Українцїв) $12.36

* * *

Всї повисші фонди зложені в „Ню Йорк Продюс Ексчендж Бенк“, при 2. евени і 14-тій улицї.

* * *

Адреса У. Н. Громади така:
UKRAINIAN NATIONAL ALLIANCE OF NEW YORK,
22 E. 7th Street, New York, N. Y.

* * *

Мітінґи Ширшого Комітету У. Н. Громади в Ню Йорку відбувають ся кождого місяця, в останну пятницю, о 8-ій годинї вечером в Schuetzen Hall, 12 St. Marks Place (E. 8th St.).

Отже сьогомісячне засїданє буде дня 25-ого с. м., на яке просимо всїх Членів ширшого Комітету і предсїдателїв всїх братств, товариств і сестрицїв прибути і принести зібрані й обіцяні жертви, бо справа купна Народного Дому не терпить проволоки.

Сьміло вперед, а Бог поможе!

Ню Йорк, дня 15-ого лютого, 1916 р.

ЗА УКРАЇНСЬКУ НАРОДНУ ГРОМАДУ В НЮ ЙОРКУ:

о. Никола Підгорецький, предс.;
Др. Іван Сміт, заст. предс.;
Петро Задорецький, заст. предс.;
Микола Хомицький, секретар;
Степан Чосник, касієр;
Іван Лазорчик, член екз.

УЧАСТЬ УКРАЇНЦІВ В НІМЕЦЬКО-АВСТРІЙСЬКІМ БАЗАРІ.

В днях **від 11. до 23. марта** с. р. відбудеть ся в галях **Медісон Сквер Ґарден** в Ню Йорку заходами нїмецьких і австрійських товариств великий базар. Весь дохід з базару призначений на поміч для нїмецьких і австрійських ранених жовнїрів.

Крім Нїмцїв і Австрійцїв бере участь в базарі також чимало Американцїв. Участь в базарі візьмуть також Болгари.

Подібний базар, лише в меньших розмірах, відбув ся в Ню Йорку минувшого року. Чистий дохід з базару, який виносив понад 600.000 долярів, розділено в сей спосіб, що 3 пяті призначено на поміч для нїмецьких, а 2 пяті части для австрійських жовнїрів.

* * *

З огляду на се, що дохід є призначений на поміч для ранених жовнїрів в Австро-Угорщинї, де є і українські жовнїри, **громада Українцїв в Ню Йорку і околици рішила ся взяти також чинну участь у сїм великім дїлї милосердя.** Як звісно, Українцї в австрійській армії числять найменьше 12%. Тому, беручи участь у сїм базарі, поможуть нюйорські Українцї посередно і нашим братям в Австрії.

* * *

Щоби перевести постанову в дїло, „Українська Народна Громада“ в Ню Йорку покликала до житя окремий ширший комітет, якому поручила перевести всї потрібні приготовленя, щоби виступити перед чужинцями так, як сего справа вимагає.

До Укр. Комітету вибрані: **о. Н. Підгорецький**, голова; **др. Ів. Сміт**, заст. предс.; **П. Задорецький**, касієр; **Б. Дуткевич** секретар; **Михайло Угорчан, Стефан Чосник і Петро Ярема**, члени.

Крім сего вибрано Комітет українських женщин, в склад котрого увійшли: **Юлїя Корецька**, предсїдателька; **Емілїя Угорчакова, Леонтина Драґан, Текля Сміт, Домінїка Бабій і Марія Гуляґродська**, членицї.

Оба Комітети в міру потреби будуть розширені на більше число членів.

* * *

Наш Комітет перевів вже переговори з головним комітетом Базару щодо співучасти Українцїв.

Українцї будуть мати на Базарі один кіоск (будку), в якім **будеть ся продавати річи, даровані на сю цїль** і в нїм буде вистава українських виробів, як вишивки, різьби і т. д. Кіоск буде уладжений і прикрашений в українськім народнім стилю. В кіоску будеть ся продавати і роздавати даром ріжні публікації про українську справу.

Крім сего візьмуть Українцї участь у великім походї і сьвяточнім **концертї**, який відбудеть ся в недїлю, дня **19. марта** о год. 8-ій вечером в концертовій галї тамже.

* * *

Розходить ся тепер о се, щоби наша суспільність підперла як найцїлнїйше наш Комітет в його працї. Час вже недалекий, тому треба спішити ся і працювати з сильною енерґією, щоби ми опісля не потребували встидатись перед чужинцями.

Отся поміч нашого загалу мусить іти в двох напрямах:

Складати жертви в річах і в готівцї. Особливо наше жіноцтво може на тім поли дуже богато помогти. **Кожда Українка може і повинна постаратись о якусь річ для базару.** Найкрасше надають ся тут ручні роботи, а передівсїм вишивки. Дорозні річи а дуже гарні просить ся **визичити** лиш для прикрашеня кіоску, а потім звернеть ся їх властителям.

Також і жертви грошеві є конечні, бо будуть видатки, які мусить ся покрити.

Друга важна справа — се участь в концертї. Проби до концерту відбувають ся правильно кождого **понедїлка, середи і пятницї** в гали церкви св. Юрія в Ню Йорку. Просить ся всїх співаків і співачок з Ню Йорку й околицї, котрі хотїли би взяти участь в хорі, приходити точно на проби.

Всякі жертви в річах або в готівцї, упрашать ся посилати на адресу о. Н. Підгорецького (ч. 22 E. 7 улиця, Ню Йорк).

* * *

В четвер, дня 17-ого лютого, відбудеть ся точно о 7.30 год. вечером в нарохіяльній гали мітінґ Комітету, на якім будуть обговорені всї справи подрібно. Просить ся всїх тих, що інтересують ся сею справою, прибути на спільну нараду. Передівсїм просить ся відпоручників місцевих товариств і братств. На зборах будуть роздані також листи до збиранє жертв. Дальші мітінґи будуть відбувати ся кождого четверга в той сам час у згаданій гали.

ПОЗІР!

УКРАЇНЦІ З МОНЕСЕН І ОКОЛИЦІ!
В НЕДЇЛЮ, ДНЯ 20. ЛЮТОГО 1916. р.
— відбудеть ся —
ВЕЛИКЕ НАРОДНЕ ВІЧЕ
в MONESSEN, PA.
ПОЧАТОК О ГОДИНІ 7.30 ВЕЧЕР
у власній гали під ч. 205-211 Schoonmaker Ave.

На тім вічу буде промовляти **д. Мирослав Січинський** і другі.

ВСТУП ВІЛЬНИЙ.

Обовязком кождого Українця є Монессен і околиці на вічу явити ся.

19-22 **КОМІТЕТ.**

Телефони: 2274 3966 Orchard

КОЛИ ПОСИЛАЄТЕ ГРОШІ СВОЇМ РОДИНАМ ДО РІДНОГО КРАЮ, ТО ПОСИЛАЙТЕ ТХ ЛИШЕ
через
„Американсько-Українське Бюро“
ЗАІНКОРПОРОВАНЕ ПІСЛЯ ПРАВА СТЕЙТУ НЮ ЙОРК.
З ПРИЧИНИ ВЕЛИКОЇ І ЧАСТОЇ ЗМІНИ ЦІНИ ГРОШИЙ, ПОСИЛАЙТЕ ГРОШІ В ОКРУГЛИХ СУМАХ В ДОЛЯРАХ, А БЮРО ВИШЛЕ ТХ, ЧИСЛЯЧИ ПО НАЙНИЗШІМ КУРСІ.
ГРОШІ ПОСИЛАЙТЕ МОНИ-ОРДЕРАМИ АБО В РЕДЖІСТРОВАНИХ ЛИСТАХ НА АДРЕСУ:
AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.,
520 E. 6th St., New York, N. Y.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Ratablished 1893.
JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.
ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:
In United States:
$2.00 per year
$1.00 per 6 months
0.75 per 3 months
In Jersey City, Canada and other foreign Countries:
$3.00 per year
$1.50 per 6 months
$1.00 per 3 months
Single copy 3 cents.

ПЕРЕДПЛАТА:
В Злучених Державах:
на рік $2.00
на пів року $1.00
на 3 місяці 0.75
В місті Jersey City, до Канади і других країн:
на рік $3.00
на пів року $1.50
на 3 місяці $1.00
Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.
Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Всі мані-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".
При висиланю замовлення надсилять долучити мані-ордер або чек.
Число телефону 498 Jersey City.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

За всї оголошеня поміщувані в „Свободї" редакція не відповідає. — Рукописи не звертає ся.

Українські Січові Стрільці.

РІЗДВО НА ЧУЖИНІ.

—o—

(ВІД ВЛАСНОГО ВОЄННОГО КОРЕСПОНДЕНТА).

(Право передруку застерігає собі автор).

—o—

Теперішнє різдво, те старинне сьвято людства, що істнувало довго перед християнством, яке дало йому тільки нову назву, — окружене до нинїшного дня незрозумілими для сучасних обрядами, овіяне дивним чаром старовини. Се давне сьвято радости, сьвято перемоги над темними силами зими-смерти, якої міць ломить ся якраз тепер, бо від сего часу день стає щораз довший — і звільна — але вже певна побіди — наближаєть ся весна; — ту пору віщовань і ворожби, страху і заборонів, від предків перенятих обрядів: се сьвято куті і соломяного „діда"-снопа, овіяне таємним чаром старовинних колядок — прийшло ся частині Українських Січових Стрільців сьвяткувати далеко на чужині, у столиці держави, у Відни, над синим Дунаєм.

Уладженем сего сьвята для Стрільців — як можна найкрасше в даних обставинах — заняв ся **„Український Жіночий Комітет помочи раненим жовнїрам у Відни"** і головна управа усего Стрілецтва, так звана „Українська Боєва Управа" у Відни.

Уже кілька тижнїв перед різдвом почав ся оживлений рух. Треба було приготовити сьвяточні дарунки для Стрільців, що стоять в поли, і для тих, що перебувають в „кадрі" у селї Свистільниках.

Віденські доставці почали звозити великі маси всяких замовлених товарів: тютюн, паперці і сірники, чоколяду і солодощі, перепечені листки, книжочки, напіросниці, теплі панчохи, гори звоїв теплої матерії на опучі, хустини, ручники нитки і т. д. і т. д. Взагалі з'явили ся тут річи найпотрібнїйші Стрільцям в поли; товари, вартости десяток тисяч корон.

І тепер розпочала ся довга та нудна робота, котру з посьвятою сповнили представники українського віденського жіноцтва: Треба було рівномірно подїлити матерії, порозділювати в рівній скількости для кождого Стрільця — гори ріжних товарів, що в великих паках заповнили величезну салю. Вкінци треба було все попакувати і тямити, щоби в жаднім пакунку нїчого не бракувало з тих річий, що находять ся і в других пачках. Ся праця заняла кільканайцять женщин через кілька тижнїв. — Вкінци те все попаковано в тисячі пачків і поскладано в більші деревляні пачки, щоби окремим зелїзничим возом, який замовив проф. Боберський, відвезти сї сьвяточні дарунки далеко в галицьку Україну, на Поділє, до становищ Стрільців.

Повезли се представники віденського Жіночого Комітету Українського і Боєвої Управи.

*

Тепер прийшла черга подбати про тих кількадесять Стрільців, котрих доля кинула у наддунайську столицю, у старинний, почорнїлий Відень.

Знова сьвіжа робота для українського жіноцтва, спеціяльно для згаданого Комітету, нова біганина, нові замовленя; знова святочні дарунки і їх паковане; а вкінци приготоване вечері на сьвятий вечір і убране просторої салї та деревця.

Коло пятої години 6. січня 1916. почали звільна напливати до салї Українські Січові Стрільці з ріжних віденських лїчниць, навіть зпоза Відня; прийшли Стрільці приділені до стрілецької Місцевої Команди і ті, що перебувають у стрілецькій касарні перед від'їздом до „кадри". Із стрілецьких офіцирів явили ся: сотник Іван Коссак, приділений до центрального цензурного бюра, і місцевий стрілецький командант, четар Дмитро Катамай. Надійшли представники Загальної Української Ради і Боєвої Управи. Вкінци панночки ввели кількох отемнїлих жовнїрів-Українців. Вони ішли звільна, обережно, прислухуючи ся. Лиця поважні, зі спеціяльним неуловимим виразом. Чути напружене усїх змислів, щоби з'орієнтувати ся, де находять ся, і що дїєть ся довкола. Їх посадили за стіл. І питаєть ся один другого:

— По гаморі чути, що тут богато людий. Не знати, чи вони всї темні, такі як ми.

Тимчасом розпочав вечеру промовою **о. Жук**. Він зазначив, що боротьба Стрільців далеко відси серед снїгів Поділя принесе красшу долю Українцї. Вкінци обділив присутних проскурою.

Вечера розпочала ся традицийним борщем, пирогами, голубцями. Її що хвилї переплїтано промовами а потім тоастами.

Сотник **Іван Коссак** у своїй промові порівнав торїшнє стрілецьке різдво з сегорічним. Тамто справляли Стрільці в бідних гірських хатках на угорській Українї серед прибитого настрою, не знаючи навіть, що роблять їх рідні і любі, не маючи навіть понятя, чи живуть вони, чи нї. Як богато з того часу змінило ся! З якими відмінними почуваннями зустрічають Стрільці сегорічне різдво!

По сїй патріотичній промові відспівали присутні стоячи український гимн „Ще не вмерла Україна". Пізнїйше співали ще й „Не пора", „Ми гайдамаки", „Ой у лузї червона калина", „Журавлї" та коляди.

Від „Української Боєвої Управи" промовив її голова **др. Кирило Трильовський.** Він згадав про великі труди Українського Січового Стрілецтва, що відновило та вляло живої крови у примерклу традицію оружної боротьби за національну свободу українського народу. Бесїдник підніс значінє Стрілецтва тепер і на будуче.

В імени присутних Стрільців подякував підхорунжий **Микола Опока** Українській Боєвій Управі і Українському Жіночому Комітетови за їх стараня про Стрільців по віденських лїчницях та за уладженє сего сьвята. В дальшій части своєї промови представив він, як розуміють Стрільці свою ролю в нашім національно-політичнім житю підчас війни і на будуче. Стрілецтво навязало зірвану нитку геройської боротьби з оружем в руках за волю України. Підчас сеї воєнної заверухи воно забезпечило нашу націю перед нещастями, які могли на неї впасти крім тих, котрі таки приключили ся. Стрілецтво поставило своїм ідеалом здобуте державної самостійности Українї і жадає змобілїзованя усїх національних сил для боротьби за осягненє сеї цїли. Вважаючи себе передною сторожию, авангардою в стремлїню до волї України, жадають Стрільці, щоби решта нашої суспільности не розбивала своїх сил, тільки на инших полях працювала разом зі Стрільцями для добутя державної самостійности нашій нації. „Ми бажаємо, — говорив промовець — щоби по цїлій Українї лунав один могучий оклик: Нехай живе самостійна Україна!"

До слави Стрілецтва причинили ся найбільше ті товариші, що не можуть вже сьогодня сїсти до вечері, усї ті, котрих могили вкрили українську землю від крайних західних окраїн наших аж до височинних степів славного Поділя. Згадаймо їх великий героїзм і впануймо тих, що житє своє поклали за добро і щастє свойого народу!

В імени Загальної Української Ради промовив **др. Володимир Темницький.** На початку сеї війни мусїв український нарід відперти дві страшні навали, що — здавало ся — годні змести його. З одного боку московська навала залила непереглядними полчищами галицьку Україну і задавила українське житє. З другого боку польська інтриґа представити нас яко зрадників, щоби звернути проти нашого народу всю узброєну силу держави.

Всї Українцї працювали над поборенєм сих обох великих небезпек. Українські Січові Стрільці боролись за з оружем в руках побіч других жовнїрів проти московського потвора. Політичні представники українського народу, вказуючи на сю боротьбу — нівечили польську клевету і ставали ся про красшу будучність народу. В сїй останній справі нема ще доси вислїдів, які можна би вказати суспільности. Але перша акція вдала ся.

Тож як тепер поглянемо на цїлість тої роботи, яку прийшло ся зробити нашому народови в часї війни, можемо з вдоволенєм сконстатувати, що **ми відперли** дві ворожі сили, які йшли на загладу України: московську навалу і польську інтриґу.

Позитивних наслїдків нашої акції для забезпеченя красшої будучности Українї ще доси нема, але є надія, що і на сїм поли вдасть ся нам осягнути національно-політичні здобутки.

Від буковинських Українців промовив посол **Семака.** Він зложив привіт Українським Січовим Стрільцям та зазначив, що серед них борють ся також Українцї з Буковини, котрі з'орґанїзували надто курінь гуцульських Стрільців з Буковини.

Сотник **Ів. Коссак** відчитав лист одного селянина Українця з Буковини, котрий дуже одушевив ся Українськими Січовими Стрільцями та серед патріотичного піднесеня бажає сповненя нашого національного ідеалу — осягненя самостійности України.

Ряд тоастів розпочав **др. Кирило Трильовський,** котрий підніс заслуги предсїдательки Українського Жіночого Комітету, п. майорової Новотної. В другім тоастї подякував він за працю і стараня п. Дмитриковій, господинї того сьвята, і цїлому Жіночому Комітетови.

Підхорунжий Українських Січових Стрільців, **Федь Бобків** вніс тоаст в честь стрілецького полковника Гр. Коссака, Української Боєвої Управи, її голови, д-ра К. Трильовського і заступника голови, пос. Сїнґалевича та в честь Загальної Української Ради.

Слїдувала роздача святочних дарунків і коротка забава.

Першого дня сьвят уладжено ще раз спільну вечеру і довшу забаву та відфотоґрафовано учасників.

Жіночий Комітет і Боєва Управа кинули сими своїми стараннями ясний промінчик у сїру одностайність наших днів.

Ростислав Заклинський.

Відень, 8. січня 1916.

З ПОЕЗІЇ УКРАЇНСЬКОГО СІЧОВОГО СТРІЛЬЦЯ ЮРИ ШКРУМЕЛЯКА.

НА ХРИСТОВЕ РІЗДВО.

Благая вість іде по сьвіту нинї:
Родив ся Спас, Учитель наш сьвятий,
Ісус Христос, син Йосифа й Марії, —
Несе ключі до царських нам дверий.

Глядять з небес блестячі мілїони,
Всьміхаєсь щастєм безконечний сьвіт,
Стихає плач, щезають зойки-стони,
Ангельський хор співає у воріт.

Всьміхнись, вдовице, жалем, смутком вкрита,
З розпуки вирви серденько своє,
До тебе йде Збавитель з Назарета,
Благі надії він тобі несе.

І ви, народи, перед ним коріть ся, —
Нехай заглухне гук грізних гармат,
Ви правдою з собою подїлїть ся, —
Нехай пригорне серцем брата — брат.

Сховайте меч, подайте дружні руки,
Нехай щезе ворожий знак границь, —
Свобода вам й братньої згоди звуки
Нехай ввінчають плач сиріт-вдовиць!

Й Тобі, Вкраїно, по каторзї вічній
Нехай надія щастя заблестить, —
Родив ся Спас, Опікун Твій відвічний —
Тебе Він щастєм волї осїнить.

З ПОЕЗІЇ УКРАЇНСЬКОГО СІЧОВОГО СТРІЛЬЦЯ ЮРИ ШКРУМЕЛЯКА.

ВОРОНИ КРЯЧУТЬ...

Замкнувши очи, наче в снї
Я бачу образ непривітний; —
Високий хрест, а на-хрестї
Христос, Учитель заповітний.

Під ним роздерта на снїгу
Лежить кровавая шинеля, —
А на обрію білих піль
Палає не одна оселя.

Онтам під лїсом білий снїг
Могилу сьвіжу завіває,
Там кождого борця, що лїг,
До сну теплїйше прикриває.

А на дубовому хрестї
Ворони сумно — сумно крячуть,
Хто зна, що гуторять вони,
Хто зна, за ким так сумно плачуть...

А може по онтим полкам,
Ще зза гори виходять, —
У похоронний дзвонять дзвони
І жалібно заводять?...

ЦЬВІТИ І ХЛІБ.

(Сповідь).

Росїяни по заваятах наших уступили.

Ми віхали до Дрогобича. Вся жидівська людність з гамором і криком „гойт" витала нас. Осїнне сонце так гарно сьвітило. І радість на всїх лицях. І любо на душі було в тім почуваню освободженя, свободи. Чиста поезія і любо хвиля, може тому, що її рідко в житю прийдеть ся знова в тій самій обставлї пережити.

І цьвітами нас обкидували.

Особливо одна гарна, зі смаком одягнена панночка, з чорними кучерями і чорним оком і особливо збудованим носиком, що давав пізнати її расову приналежність, подавала кождому приїзжому офіцирови цьвіти. І любо було. Чоловік набирав розмаху, що хотїв би обняти всїх людий, а властиво лише гарнїйшу їх половину, і то инше лїт 30 — розуміє ся, зачинаючи від тої, що з такою грацією цьвіти роздавала.

Несе жовнїр під пахою куплений хліб.

Питаєть ся його капітан, де він його купив і скільки заплатив.

— В місті — каже — у приватнім домі і за бохонець дав 5 корон.

Вишукали сей дім і придержали продавця сего хліба. Молодий гімназист. Зареквірували оставших пару бохонців але випеченого хліба; знайшли прикритих землею в шопі 67 мішків муки...

Жидок показав ся братом тої панночки, що купила за ті корони цьвітів і роздавала офіцирам, а він зголодованим перемученим жовнїрам продавав хліб, беручи впятеро більше, ніж вартий — бо трен наш був ще далеко...

Той хліб може помагала пекти й ся панночка, дочка звісного і богатого купця...

С. З. С.

В СТАРІМ І НОВІМ КРАЮ
образ з сучасного житя в 4-ох відслонах
відограють
ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО ХОРУ
В JERSEY CITY, N. J.
в Недїлю, дня 20-го с. м.
В ГАЛИ ЦЕРКОВНІЙ НА РОЗІ УЛИЦЬ
SUSSEX І GREENE
НА ДОХІД МІСЦЕВОЇ ЦЕРКВИ.
ПОЧАТОК О ГОДИНІ 7-ІЙ ВЕЧЕРОМ.
ВСТУП 25 ЦЕНТІВ.
Хто прийде не пожалує, бо ся штука дуже весела і поучаюча. Артисти доложили усїх старань, аби вдоволити і найвибагливійшу публику. Тож приходїть всї громадно! До ласкавої участи запрашає всїх сьвідомих Українців місцевих і околичних.
21-22 КОМІТЕТ.

ЧИТАЙ І ДРУГИМ ОПОВІДАЙ!
ТОВ. „УКРАЇНСЬКА БЕСЇДА"
в Ню Йорку
— виставить —
В СУБОТУ, ДНЯ 19-го ЛЮТОГО 1916.
в Manhattan Lyceum Hall, 66 E. 4th St., New York, N. Y.
ВЕЛИКЕ ПРЕДСТАВЛЕНЄ
„ЧОРНОМОРЦІ"
оперету в 3. діях М. Старицького, музика М. Лисенка.
—o—
ПО ПРЕДСТАВЛЕНЮ
ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ
Музика первородна п. Г. СМОЛИНСЬКОГО.
ПОЧАТОК ПРЕДСТАВЛЕНЯ ТОЧНО О ГОД. 8. ВЕЧ.
ВСТУП: Ріжсла І-рядні 75 цент.; ІІ-рядні 50 цент. ІІІ-рядні і бальконові 35 цент.

ВЛАСТИВИЙ ПОГЛЯД.

Славний анґлїйський лїкар Віліям Ослєр, котрого імя часто подибуємо в письмах, сказав так: „Вигляди при туберкулах (чахотцї) богато залежать від травленя. Гіркі побуджуючі средства є часто найуспішнїйші". Після нашого погляду се речене є найправдивійше і повинно кождого склонити до утримуваня свого апарату травленя в як найлучшім станї. Найлучшим побуджуючим гірким средством є безперечно Американський Еліксір Гіркого Вина. Зроблений з червоного каліфорнійського вина і лїкарських зел. Лїчить ним перші ознаки як: брак апетиту, неприємний смак по їдї, затвердженє і його наслїдки, болї жолудка і кишок, відбиванє, нервовість, зслабленє, безрадність. Уживайте Трінера Американський Еліксір Гіркого Вина. Цїна $1.00 в аптиках.

Jos. Triner,
1333—39 S. Ashland Ave.,
(Adv.) Chicago, Ill.

Зимні руки і стопи є наслїдком лихого круженя крови. Треба натирати Трінера Лїніментом з долини до гори. При ревматизмі насмарувати ним полотно і приложити до болючого місця. Цїна 25 ц. і 50 ц. З пересилкою 35 ц. і 60 центів.

АМЕРИКАНСЬКА ГОТОВІСТЬ ПРОТИ ЕВРОПЕЙСЬКОЇ АРМІЇ.

Конгресмен Борнет: Вілсон готовить готовість нашого війска проти війск з Европи, аби не напали на нас по війнї! Але се пусте! Хто би аж сюди хотїв війска посилати?! Натомісць є певною річию, що армія голодних з Европи прийде по війнї до нас за хлїбом. Отже треба вже наперед приготовити проти них закон і тому я наново ладую гармату своїм протиміґраційним білем. То найлїпший спосіб на европейських голодників! Просьвічених до нас іде дуже мало, бо такі вміють собі дати раду і в старім краю, але неграмотних суне до нас цїла армія, тож треба їх відповідно привитати — так, аби назад вернули ся!

Кажуть, що то не по людськи, бо власне ті европейські неграмотні сотворили у нас великий промисл та лишили тут свої кости і золото для нас. Кажуть також, що вони невинні, що вони неграмотні та, що богато тут ще таки привчить ся читати і писати, бо то здатні люди, котрі приносять сюди не лише свою силу і зоровлє, але також і розум!

Гм, то правда, але вони забувають, що ми маємо тут свободу: що нам вільно робити все, що нам подобать ся! Коли нам вільно посилати кулї на єпнів і братів тих, що до нас принесли свою силу і здоровлє, щоби нам сотворити промисл і надбати гори золота, то вільно нам все! Як вільно убивати їх кулями, то вільно і білями!

ПРИ ПЕРЕГЛЯДІ.

Начальник вожд і Українські Січові Стрільці.

Місце квартири, 30. грудня 1915.

В неділю, дня 12. грудня с. р., відвідав фронт, на якім борють ся Українські Січові Стрільці, начальний вожд ц. і к. армії Його ц. і к. Високість Архикнязь Фридрих.

День був гарний, хоч Хмарний. Вертаких не падав дощ, який через кілька попередних днів дав ся всім у знаки.

На площі коло пріслка В. мав відбути ся перегляд військ. Вже від раннього ранку надтягали сюди депутації поодиноких відділів з блискучими медалями на грудях довгими рядами. Попри них тягнули за повозки з офіцирами.

І Українські Січові Стрільці вислали депутацію на привитанє Високостойного Гостя. На чолі депутації станув полковник Гриць Коссак, а проводили їй отаман Роман Дудинський і четар Юно Лавроцький. Складала ся вона з вісьмох Стрільців: десятників Білинського і Стефаниншина, вістунів Загаєвича і Мокрого та Стрільців Чорголомного, Цюнака, Дубницького і Конопада. Всі вони декоровані за хоробрість по два і більше разів. Дивно відбивали їх молоденькі обличя від прочих вояків. До того і характеристичні прикмети властиві лише Стрільцям, які так тяжко схопити кождому малярови, відзначали їх від других. Хоч убрання однакові, та вираз лиця, поставa, спосіб поведеня такий инший, що і без стрілецької відзнаки кождий Стрілець зараз пізнає своїх.

Депутації уставили ся в два ряди. Перед ними лавою офіцирський корпус. Станули там також і провідники стрілецької депутації. За рядами удекорованих сформував ся в двох лавах полк війска призначений до дефіляди. За ним відділ кінноти і батерія полевих гармат. Над площею, в незмірних висотах ждав на приїзд архикнязя і володар воздухів — літак.

Незадовго на гостинни показав ся ряд самоходів і зближав ся скоро витягненим гусаком в сторону площі. Кождий звернув очи в той бік і ждав, ждав з нетерпеливостю, щоби побачити найвисшого вожда Австрії.

Самоходи стримали ся перед площею, а з них стали висїдати офіцири з дружини архикнязя. Висів і сам архикнязь і подав ся на площу. Роздала ся команда:

„В право глянь!"

І тисячі голов звернули ся, як одна, в сторону потомка Габсбурґів. Військова музика заграла австрійський гимн. А він іншов поважним кроком в товаристві ґенерала Ботмера і свого штабу.

Насамперед приступив архикнязь до офіцирів. По черзі, один по другім представили ся офіцири, якого степени і чим проводять. Архикнязь вислухував представленя, замінив пару слів, кращав ся і йшов до слідуючого. Так переходячи по черзі дійшов і до стрілецьких офіцирів. Перший представив ся архикнязеви полковник Коссак. Почувши слова „Українські Стрільці", сказав, що незвичайно радів, що спіткав ся з тими хоробрими жовнірами і що вже передтим богато чув про них. Подякував полковникови за дешеню висланy йому в річницю боїв У. С. С. і крім того навязав таку розмову:

— Чи мали ви великі страти?

— Так, цісарська високости. Особливо в послідних боях коло Семиковець.

— Чи маєте резерви?

— Так, цісарська високости! Один резервний батальон в Сяноцільниках!

— Чим маєте в цивілю, ваше командантє?

— Учителем, цісарська високости.

— Се мене дуже тішить.

На тім скінчив архикнязь розмову з полковником і перейшов до сотника П. Дудинського.

Загалом стрілецьким офіцирам присьвятив далеко більше часу ніж иншим групам.

Підчас перегляду офіцирів зявив ся другий літак і став кружити понад головами зібраних. Навіть у воздухах, то да недавна нездобутих для чоловіка країнах, уставила ся почесна сторожа для найвисшого вожда.

Скінчивши перегляд офіцирів, перейшов архикнязь до декорованої мужви. Перші стояли їздці відділу ритмайстра Фаркаша. Я знав з першої сотні кінноти сотника Камінського, з инших лише старшого десятника Коника.

За ними зараз уставили ся Стрільці. Архикнязь дійшов скоро до них. На вступі вдарила його в очи синьо-жовта відзнака.

— Що се за відділ? — запитав.

Виступив провідник стрілецького відділу, десятник Білинський і відповів на питанє.

— А, се Україні! Я про них чув дуже богато!

По тім многозначучім висказі архикнязь почав кождого з окрема розпитувати, де і при якій нагоді дістав відзначенє. Стрільці один по другім голосно і певно почали розказувати про дане місце і подію. Тов. Загаєвичем близше заінтересував ся. Його короткі і ясні відповіди видно подобали ся архикнязеви.

— Чим ви є в цивілю?

— Ученком 6-тої гімназійної кляси.

— Кілько маєте літ?

— 17 літ, ваша цісарська і королївська високости.

Архикнязь глянув здивовано на него і на других Стрільців. Всі молоді, так як і той, що стояв перед ним. Дивно відбивали медалі, ті доказы мужеської хоробрости, від дитинячих лиць. А звертаючи ся до полковника Коссака, сказав:

— Як мило і хоробро виглядають сї молодці! Дуже мені прикро, що я всїх вас не можу відвідати. Поздоровіть від мене цїлий полк.

При тих словах обкинув ще раз вдоволеним оком молодих героїв і відійшов до инших груп.

По скінченю перегляду архикнязь станув зі своїм штабом на своїм помості і почала ся дефіляда. Попереду йшов 16-ками полк з хоругвою і музикою. За ними депутації, а заминене походу творила кавалерія і артилерія. По дефіляді поїхід розвязав ся і військо утворило почесний шпалір.

Серед звуків орхестри і серед окликів на честь найвисшого вожда, в яких ледви чутне звучало і стрілецьке „Славно!", відїхав архикнязь поворотною дорогою.

Роман Кулчинський.

З ПОЕЗІЙ УКРАЇНСЬКОГО СІЧОВОГО СТРІЛЬЦЯ ЮРИ ШКРУМЕЛЯКА.

СЬМІХ ОТРУЇ.

В нерновий шал, у серця жар,
У тінний день, у ніч примар —
Закравсь нечайно з Аду Дух,
Спинив нараз Всесвітну рух —
Збочив з дороги людські сни,
Фалшиві всунув їм думки. —
Закрав ідеї — все добро,
Що в серцю людськім ще було...

І блиснув блеск — і гримнув грім,
Злетіло з Аду Духів сім —
І — наче Юда до Христа —
Вчепились до серця сатана.
Навіяв чар до людських віч,
Засїав в серци кляту річ —
І став сьмітить — ха, ха, ха!
А кляте чудо дозрїва...

Сказив ся Бод, щезла любов
І блиснув меч, полялась кров —
І ріже брата рідний брат:
Нема судді, — з нас кождий кат;
І тне мечем, копає гріб,
І тїло їсть неначе хліб —
І кровцю пє, немов вино, —
Чи смерть, жите, — усе одно!

І нищить блеск і сїє тьму.
Своїх братів у пекло пхає.
А сам кричить: жите, народ...
— І в судорогах сам конає.
А сатана: ха-ха-ха-ха!
Отсе добро, отсе житє!

СЕНТРАЛІЯ. ПА.

В НЕДІЛЮ, дня 20-го лютого с. р.

відбуде ся в церковній гали аматорське представленє

УРЛЬОПНИКИ

— і —

СЕМЕ НЕ КРАДИ.

ОСОБИ ВИСТУПАЮЧІ В ШТУЦІ „УРЛЬОПНИКИ":

Серапіон Глас ..... Ф. Гостинець
Наум, начальник ..... Мих. Прокопчук
Олена, його жена ..... М. Лазовська
Стефан, громадський поліцай ..... Ів. Ковальшин
Евфросина, його жінка ..... М. Матковська
Ваня, дочка Наума ..... А. Флюдович
Ілько, урльопник ..... Гр. Масинець
Черепаха, писар громадський ..... Б. Мартинюк

ОСОБИ В „СЕМЕ НЕ КРАДИ":

Мотьо Пархенбілд ..... Петро Височанський
Сура, його жена ..... Ем. Дудук
Лейбусь, мале жиденя ..... Б. Флюдович
Віїт ..... С. Доняк
Семен, селянин ..... М. Лазовський
Тарас, селянин ..... Ф. Гостинець
Іван, господар зі сусїдного села ..... Ів. Лопацій
Панас, жидівський грубопая ..... Мих. Дудук
Циган ..... М. Матковський

Річ діється сїя в корчмі. 21

Режісер дилетантський ПЕТРО МАРТИНЮК.

Се представленє буде відогране лише перший в найцїй місцевости і тому просить ся всїх до численної участи. КОМІТЕТ.

УКРАЇНЦІ ВОЯКИ.

Пан Степан Грушкевич з Гонкінс, Мінн., дістав сю фотоґрафію від свого брата, котрий є між тими вояками (один з праворуч) і прислав нам до поміщеня в „Свободі", може ще хто пізнає своїх кревних або знакомих.

Не забувайте на датки для Українських Січових Стрільців!

НОВИНКИ.

ВІДЗНАЧЕНЯ УКРАЇНЦІВ.

Василь Оробко, капітан 95 полку піхоти, Ярослав Кордасевич надпоручник 89 п. піхоти, Антін Крупельницький, провіянтовий надпоручник, Мих. Федик поручник 89 п. піх. і Юліян Цісик, поручник 15 п. піх. одержали цісарське відзначенє „Сїгнум Лявдіс". Володимир Тимцюрак, ц. к. поручник, придїлений до німецького ґен. штабу, відзначений німецьким „Зелїзним хрестом" 2-ої кляси.

—o—

КСЕНОФОНТ ОХРИМОВИЧ,

радник рахунковий ц. к. намісництва, дир. ц. к. видавництва шкільних книжок, б. посол до держ. ради і кр. сойму, б. бурмистр м. Дрогобича і член виділу ради повіт. дрогобицької, член українських товариств, принявши найсьвятійші Тайни, упокоїв ся по довгій і тяжкій недузї дня 4. січня 1916. о год. 12. в 70-ім році житя. Похорон відбув ся в четвер дня 6. січня о год. 10.30 перед полуднем з дому печали при ул. Личаківській ч. 36 на Личаківське кладовище. Поминальне богослуженє відбуло ся в понеділок дня 10. січня о год. 10. рано в церкві св. Петра і Павла. Покійник полишив жену з дому Амерїнґ і двох синів, однорічних добровольців.

—o—

БУДОВА БАРАКІВ ПІД ПЕРЕМИШЛЕМ.

Кредитове заведенє угорських торгівників деревом в Будапешті одержало від політичних властий в Галичині замовленє на будову бараків і деревляних домів, призначених для збігців, що вертають до Перемишля та до сусїдних сіл. Вартість сего замовленя виносить около 6 мілїонів корон.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Українське Братство св. Андрея в Ню Йорку устроює

в суботу, дня 19. лютого 1916 р.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В Чеській Будові, 321-325 E. 73 улиця, Ню Йорк, Н. Й.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОД. 7. ВЕЧЕР.

ВСТУП 25 ЦНТ.

На сей баль запрошують сердечно всїх Українців з Ню Йорку і околиці. 21

ЗГУБЛЕНО.

Бостон, Масс., 14. лютого 1916.

ХВАЛЬНА РЕДАКЦІЄ!

Я вже рік шукаю за адресою „Американсько-руської Ради", бо хочу довідатись, хто її предсїдателем, секретарем і касієром, — та, що вона робить „в переломову хвилину", а годі довідати ся.

Хто би знав щонебудь про неї або вона сама, нехай голосить ся під адресою:

„ЦІКАВИЙ БОСТОНЕЦЬ",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Нагородою для знахідника буде сьвідомість, що сповнив се діло.

РУХ В ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

АКРОН, О. Бр. Сошествія св. Духа, від. 295, повідомляє всїх своїх членів, що річний мітинґ відбуде ся дня 20. лютого під числом 678 Амерґерст стріт. Маємо до полагодженя дуже важні справи. Котрий член не явить ся, заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. На тім мітинґу буде ся принимати нових членів без вступного до Братства, а до У. Н. Союза після статута. Просимо Українців з Акрон і околиці, щоби численно приступили до нашого гурту, а як буде нас більше, то будемо сильнїйші. — Йос. Борсук, предс.; Р. Гайовий, секр.

КУРТІС БЕЙ, МД. Сестриціство Н. З. Пр. Діви Марії, від. 290, вправ свої члениці, щоби явили ся на мітинґу дня 20. лютого с. р. Буде вибір нового уряду. Котра члениця не явить ся, заплатить кару 50 цнт. Мітинґ розпічнеть ся о 2-гій годині пополудни. — М. Бартох, заст. предс.; А. Шандровський, а В. 81.

МАКАДУ, ПА. Бр. Сошествія св. Духа, від. 7, подає до відома всїм своїм місцевим і позамісцевим членам, що від тепер будуть мітинґи відбувати ся в першу суботу по 15-тім о годині 6.30 вечером в гали церковній. Мітинґ за сей місяць відбудеть ся в суботу 19. лютого о годині 6. вечером. — І. Когут, предс.; С. Макітра, секр.

АНСОНІЯ, КОНН. Тов. ім. Антона Вончевського, від. 10, повідомляє всїх своїх членів, що місячні мітинґи відбувають ся кождої третої неділї в місяци, зараз по Службі Божій, в гали під церковю. Нехай кождий член добре собі се запамятає. — К. Горбаль, секр.

ПОСМЕРТНІ ВІСТИ.

Дудик Іван, член від. 15. Вступив до У. Н. Союза 18-го падолиста 1914 р. Походив з села Остапє, повіт Сколат, Галичина. Помер на запалене дня 10-го січня 1916 р.

Стець Ксенія, члениця від. 71. Вступила до У. Н. Союза 25-го липня 1913 р. Походила з села Щанне, повіт Сянок, Галичина. Померла на параліж серця дня 23-го грудня 1915 р.

Петрик Гнат, член від. 86. Вступив до У. Н. Союза 24-го цьвітня 1898 р. Походив з села Новосїлки, повіт Ліско, Галичина. Помер на внутрішну хороду дня 1-го лютого 1916 р.

Латишевський Семен, член від. 233. Вступив до У. Н. Союза 10-го мая 1911 р. Походив з Богородчан, Галичина. Помер на астму дня 25-го січня 1916 р.

Б. І. П.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(За оголошеня поміщені в сїй рубрицї платить ся по 1½ цента за кожде слово за одноразово поміщенє, а за дальші поміщеня по 1 цнт. за слово за кождодневне поміщенє. — Оголошень жентьби не приймають.)

Пошукую свого брата **ІВАНА ГАЛЬСЬКОГО** і кузина **МАТВІЯ ЯЙНЮКА**, з села Островець, повіт Теребовля. Хто би о них знав або вони самі, нехай зголосить ся на адресу: Stach i Frank Galonsky, Box 195, James City, Pa. 19-21

Пошукую свого мужа **АНДРІЯ СЕЙВЛ**, котрий походить з села Бенковець, Угорщина. Відїхав від мене перед пітора роком з Нюарку, Н. Дж. Він є високого росту, здорової будови, має чорне волосє і очи, круглого лиця. Хто би о нїм знав або він сам, звольть повідомити мене на понизшу адресу. За поданє його адреси $5.00 нагороди. Anne Pawlyk, c/o V. Bilous, 4 Boyd Str., Newark, N. J. 20-22

Пошукую КСЕНЮ ЄНМАНЧУК. Походить з села Кути, пов. Золочів, Гал. В Америці перебуває 2 роки; мабуть в Шікаґо. Хто би о нїй знав або вона сама, звольте подати її адресу до: Michael Gogosha, 362 Williams Avenue, Detroit, Mich. 21-22

Пошукую п-ну **МАРУСЮ УГОРЧАКІВНУ.** Прошу ласкаво зголоситись на адресу: W. Buczak, 513 W. 6th St., Cincinnati, O. 21-22

ГРИНЬКО ПІДЛУЖНИЙ має лист рекомендований зі старого краю. Нехай зголосить ся на адресу: K. Kirczow, 68 Greene Str., Jersey City, N. J. 21-22

ПОТРІБНО ІНТЕЛІҐЕНТНОГО УКРАЇНЦЯ до уділюваня лекцій в українській мові і до кореспонденції. Голоситись лише листовно до: Dr. Bukli, 407 E. 58th St., New York, N. Y. 21

ПОТРЕБА ДІВЧИНИ, котра би уміла провадити книжки (бук-кінерки). Мусить знати по анґлійськи. Платня після умови. Голоситись найдальше до 20-го лютого 1916 р. на адресу: Ruthenian Nat. Mer, Co-op. Ass'n, 205-211 Schoonmaker Ave., Monessen, Pa. 20-22

ЗАТРУДНЯЄМО СТАЛО ПИЛЬНИХ ЛЮДИЙ в кождій околици. Анґлійського язика не вимагаємо. Спосібним платимо $25 тижнево. Пишіть сейчас до: Mr. May, 305 Bradway, Room 210, New York, N. Y. 15-24

ДИПЛОМОВАНА УЧИТЕЛЬКА З КРАЮ і случачка нюйоркського університету учить анґлійського язика та приготовляє до іспитів до одержаня американських горожанських паперів. Інформації устні або писемні удїлює: 18—

M. SCHWARTZ, 168 East 89th St., New York, N. Y.

ПОТРІБНО СИЛЬНИХ РОБІТНИКІВ не перевисшаючих 35 літ житя до науки відиву радіоторів. Ми платимо $2.00 до $2.50 підчас науки, а по 10-ох днях або двох тиждних можете заробити при роботі від штуки $3.00 до $3.50 денно. Тут є словенські, мадярські і німецькі хатти для бордерів. Фабрика не має воєнних ордерів анї нема страйку. Голоситись: U. S. Radiator Corporation, West Newton, Pa. 21—

ДІВЧАТА, ЖЕНЩИНИ!!! Котра з Вас хоче дістати стати дуже цікавий катальоґ зовсїм даром, нехай заразе напише до: The Amor Novelties Co., 642 E. 14 St., New York, N. Y. 21-13

ВЕСНЯНКИ, плями на лици, прищі, лїшаї, і всяка нечистість на тїлї, знимуть цїлковите і під ґарантією нїколи не вернуть по кільканадцяти умиттю сїдної краси краєм „Амор". Цїна слоїка $2.00. The Amor Novelties Co., 642 E. 14th St., New York, N. Y. 21-22

КОЛИ ЛІКАРІ НЕ МОГЛИ УЖЕ ПОМОГТИ.

Богато разів буває так, що лікарі довгі літа лічать хорого, однак не можуть вилїчити його так, як може його вилїчити уживанє Болгарського Кровного Чаю, як се може посьвідчити наш земляк Павло Пудель, Бакс 44, Крампіан, Па., котрий так пише: „Прошу о єще одну дозу Болгарського Кровного Чаю за $1.00. Моя жена хорувала через кілька літ і лікарі-не могли її вилїчити, а тепер, відколи зачала уживати Болгарський Кровний Чай, чується о много лучше. Кождому поручаю сей пожаданий, природний лік". Т. Г. фон Шлікова Болгарський Кровний Чай, сей з 14 чистих, природних частий складаючий ся лік, є найуспішнїйшим, найправильнїйшим і найлучшим средством проти охорони жолудка, запору, селезінки, мочового міхура, ломаня, болю голови, неправильности стільця і травленя, браку апетиту, безсьнлїня, нервостуди і т. д.

Яко такий, що чистить і розмножує кров, не має сей лік пари на сьвітї, а є пожаданий жінками і дївчатами в часї місячних періодів.

Одну велику дозу, яка вистарчить на 5 місяців, за $1.00 вишле сейчас: Marvel Products Co., 29 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa. — Adv.

Пан та брехун.

Колись жив пан та такий, що не любив до міста їздити і говорити по панськи не вмів, усе по мужицому. Ось і пристали до нього: „поїльмо та й поїдьмо до Петербурга!" Довго не хотїв той пан, а далї і поїхав. Заходить у якусь гостинницю, чи що.

— Что вамъ завгодно приказать—спнують си коло него жевжики — лакейчики там, чи що.

— Та нічого, каже той пан і сїв собі мовчки. Аж ось приходить туди і його знайомий та все з панами. Посїдали обідать. От і почали ті пани в брехнї пускать ся: той бреше так, а той так, а один і собі:

— Я каже, — в Парижу не таку рибу та язики їв; риба як бугай, а язик — насиду в двох на підносї принесли.

— Всї слухають, дивують ся, та розпитують, — мовчить тілько той пан.

— А чого-ж ви мовчите, чого-ж нїчого не кажете? про що ви думаєте? — питають його.

А пан відказали: „Я, каже, — думаю про те, щоб воно було, як би хоч і отсей пан, та збрехав ще отсим здоровенним язиком? Мабуть, було би гаво!

Всї замовк. і, а пан дообідав і поїхав до дому, та більш уже не приїздив у Петербург.

ОДИНОКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР

DR. JOHN SMITH, JR.,
СПЕЦІЯЛІСТ-ХІРУРГ

327 E. 17 St., New York, N. Y.

Офіс отворений в кождім часї.
Телефон: Stuyvesant 4493.

ВИЙШЛИ З ДРУКУ НОВІ КНИЖКИ.

	цнт.
ГАЛИЦЬКІ АНЕКДОТИ. Гумористичні оповіданя	10
ГАЛКА СМЕРТИ. Воєнне оповіданє	5
З ДНІВ КРОВАВОЇ ВІЙНИ. Вершмане оповіданє	25
ІЗ ЗВІРЯЧОГО ЦАРСТВА. Сотня найкрасших казок	20
ІСТОРІЯ ПРО ГАРНУ МАҐЕЛЬОНУ І ҐРАФА ПЕТРА	25
ОПОВІДАНЄ ПРО СОРОК РОЗБІЙНИКІВ	20
ЯК ІВАНКО ЗРОБИВ ЧУДЕСНЕ СУДНО І ДІСТАВ КОРОЛЇВНУ ЗА ЖІНКУ	10
ЯК МЕНЕ ВИБИРАЛИ ДРУЖБОЮ. Весїльне оповіданє	10
ЯК МЕНЕ МОЇ ТАТУНЬО ЖЕНИЛИ. Збірка гумористичних оповідань	40
ЯК ПАН СОБІ БІДИ ШУКАВ І ЯК СОБІ ЇЇ НАЙШОВ	15
ПІСНІ ЕМІҐРАНТІВ	10

Замовленї посилайте на адресу:

„SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Даром!

ВЕЛИКИЙ ВОЄНИЙ ЗОШИТ, який містить 58 образків знятих з поля битви. На сих образках побачите як то війна виглядає! Сей зошит даємо даром до книжки з ТЕРЕНІЄ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ. Се є дуже інтересна книжка від сю пору. Коштує лише 40 цнт. Гроші можна присилати стемпсами. Наклад невеликий, тож спішіть і пишіть еще нинї до: RUSKA KNYHARNIA, 34 E. 7th Str. New York, N. Y. —13-

ПОЗІР УКРАЇНЦІ! Виробляємо ҐЕРДАНИ з коралїків до годинників з ґербом України, цїна одного ґердана з більших коралїків $1.50, з менших коралїків $2.00. Сїчовий з золотим гачком $3.00. Маємо до продажи коралїки у всяких кольорах цїна 25 цнт. за один бонч. Адресуйте: RUSKIJ BAZAR, 168 E. 4th Street, New York, N. Y. 14ч-

ПОРТРЕТ Т. ШЕВЧЕНКА

можна набути за 20 цнт. в книгарни „Свободи". — Величина портрету: 13x16 цалів. — Сей портрет повинен находити ся в кождій українській хатї.

Замовленя шлїть до:

„SVOBODA"
83 Grand Street. Jersey City, N. J.

ПОЗІР УКРАЇНЦІ! ПОЗІР!

Хто надіслав на старокрасні календарі гроші, просимо зачекати, а коли надійдуть з краю, то ми сейчас усїм порозсилаємо. Тепер можете набути у нас отсї календарі: 26ч26

	цнт.
1) ПРИЯТЕЛЬ ЖОВНІРА, тутешного видання	40
2) ВЕЛИКИЙ КАЛЄНДАР У. Н. СОЮЗА з гарними ілюстраціями з поля війни	50
3) ВЕЛИКИЙ КАЛЄНДАР „УКРАЇНСЬКОГО ГОЛОСУ" з ілюстраціями з поля війни	50
4) КАЛЄНДАР УКРАЇНСЬКА РОДИНА	50
5) КАЛЄНДАР ВОЄННИЙ „ПРОСЬВІТИ"	30
6) ВЕЛИКИЙ КАЛЄНДАР СИРІТСЬКОГО ДОМУ	55
7) КАЛЄНДАР КИШЕНКОВИЙ з малими а ширінькими оправами	35

Замовленя і належитість посилайте на адресу:

Ruska Knyharnia Importova,
951 W. Erie St., Dept. F., Chicago, Ill.

КАТАЛЬОҐ НАЙКРАСШИХ ШТУК МАҐІЧНИХ з всякими приборами, як: цьвяги, таріки, шкляники, фалшики, штиасти, карти, кулї, получаючий замінюваня воду у вино, молоко, чорнилї, штуки зникаюча річий і богато других, яких кождий легко виконає а притім розвесить товариство і навіть може заробляти сим гроші. Катальоґи висилаємо даром. Адресуйте: 13-51

АМ. Book & Nov. House, Box 371, Cleveland, O.

Друкарня „Свободи"

виконує
СТАРАННО, ДЕШЕВО І НА ЧАС ВСЯКІ ДРУКАРСЬКІ РОБОТИ,
як:
ТИКЕТИ, ПРОҐРАМИ НА ПРЕДСТАВЛЕНЯ, БАЛІ І КОНЦЕРТИ,
НАГОЛОВКИ ДО ЛИСТІВ, КОВЕРТИ, ФОРМУЛЯРІ, КАРТИ КУПЕЦЬКІ І ВІЗИТОВІ.
КНИЖОЧКИ КОЛЕКТОРСЬКІ ДЛЯ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ.
СТАТУТИ, БРОШУРИ І БІЛЬШІ КНИЖКИ.

Вп. Урядники Відділів У. Н. Союза повинні звертатись зі всякими друками до друкарнї „Свободи".

Замовленя і гроші посилайте до:

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Книгарня „Свободи"

має на своїм складі ріжнородні книжки, як: оповіданя, новелї, байки, гуморески, книжки до забави і розривки, популярні наукові розвідки, бувмарі, самоучки, театральні штуки, молитвенники і т. п.

Кромі книжок находить ся много примородних друків, як: поренські листки з портретами визначних Українців, листи з віршами, ворятами і ін.

Цїнники висилаємо на жадане.

Замовленї книжки висилаємо відворотною почтою. Гроші належить присилати враз з замовленем. Срібних грошей на надійсних і марок (стемпелїв) не приймаємо.

Замовленя належить висилати на адресу:

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

РЕКОРДОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за місяць січень 1916.

УВАГА,

котру кождий місцевий Урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї стисло застосувати ся.

Члени, оголошені в рекордовім звіті за місяць січень 1916 р. як суспендовані або виключені за незплачені місячних вкладок чи з инших причин згідно зі статутом організациї, коли хотять і на далі бути членами У. Н. Союза, мусять зголосити ся в протягу сего місяця (лют.) до своїх відділів і вписати ся наново, заплативши всі свої вкладки і залегласти до місцевої каси на руки відділових урядників. Як сего не зроблять до кінця лютого 1916. то в марті 1916 мусять виплатити нові вписові а принято, если хотять бути членами У. Н. Союза, подібно, як кождий новий кандидат. Ті знов члени, котрі в місяцю січню 1916 взяли переступні карти, а ще доси не зголосили ся до якогось иншого правного істнуючого відділу У. Н. Союза, мають се зробити в місяцю лютім 1916, бо на другий місяць, т. є. в марті 1916 р. вичерпне ся їх з членів організациї, а тоді вони можуть бути принятї до У. Н. Союза тілько на підставі нових просьб о принятє (аплікациї).

—o—

НОВОПРИСТУПИВШІ ВІДДІЛИ:

Укр. Тов. „Просьвіта" в Сарпінг Валей, Н. Й.

В. 16. Цаповський Йосиф, Кинчар Юрко, Цаповська Марія, Кинчар Стефан, Крісь Іван, Орищин Анна, Орищин Михаїл, Штефурка Іван, Вантух Андрій, Романюк Ніколай, Мирдак Найїзь, Чернушка Андрій, Брета Іван, Крісь Лукашь.

Тов. „Запорожська Січ" в Дерби, Конн.

В. 23. Князевич Григорій, Михальчук Ніколай, Михальчук Теодор, Шегда Василь, Труш Катерина, Голованюк Михаїл, Ґищук Петро, Гунало Ілія, Мочурський Іван, Сивак Франко, Монастирський Василь, Жук Іван.

Бр. св. О. Николая в Вайенс, Па.

В. 32. Федорович Бартко, Федорович Антін, Кінаш Василь, Кощевич Іван, Кужбит Стефан, Мицик Стефан, Начачинський Тимко, Радович Стефан, Ванькович Стефан, Хорушко Михаїл, Кужбит Стефан, Федорович Василь, Біляс Йосиф, Хорушко Іван.

Сестр. Пресьв. Богородиці в Борнсайд, Шікаго, Ілл.

В. 33. Бабяк Марія, Ганковська Катерина, Гнатишин Софія, Малішка Ольга, Бурдяк Анна, Добжанська Катерина, Дорошка Анна, Мельник Франціїка, Пудик Софія, Кополовська Вікторія, Кополовська Анна, Гбур Марія, Гнатишин Катерина, Кополовська Вікторія, Гінко Марія, Труш Іван Ева, Шпиралъ Ева, Дорошка Марія, Немкович Катерина.

Бр. св. Івана Хрестителя в Лорейн, Огайо.

В. 31. Сарабака Петро, Тузінський Василь, Лозінський Василь, Пішура Іван, Заярак Дмитро, Заборожний Іван, Тузінський Теодор, Фурдин Бенедик, Гедзин Ніколай, Фурдин Василь, Лозінська Катерина, Петелак Пілип, Решетар Петро, Сарабака Доміника, Сірецька Ефемія, Сірецький Михаїл, Задорожна Катерина, Бізик Осип.

Тов. ім. Тараса Шевченка в Філядельфії, Френкфорт, Па.

В. 35. Гавриленко Михаїл, Бучкович Михаїл, Пеленський Михаїл, Пеленський Петро, Віблей Андрій, Андрушко Григорій, Андрушко Василь, Губчуг Юлія, Лис Василь, Мітчка Теодор, Огородніцький Ніколай, Панас Леонтий, Пеленський Йосиф, Пеленська Юлія, Прутницький Іван, Прутницька Целя, Розів Юлія, Слободзян Анна, Білий Михаїл (Май), Прутницький Михаїл, Прутницький Йосиф.

Сестрицтво Рожд. Пресьв. Діви Марії в Рочестер, Н. Й.

В. 36. Свєрида Анна, Горбусь Доська, Онуфрик Зофія, Бірка Марія, Пасчак Анна, Швец Наталія, Квасневич Анастазія, Мисчишин Софія, Гиж Евдокія, Бахрин Марія, Федаш Гаська, Гацунка Софія, Гриців Анастазія, Іванців Анна, Летка Катерина, Ледцук Юлія, Лещишин Параска, Міліи Малашка, Максимців Анна, Кучинська Ева, Мурацко Розалія, Шакула Катерина, Пєчота Ганна, Попівна Ева (Ліндаї), Ріпіцкий Анна, Гаврила Анна, Скробат Олена, Казінська Марія.

Укр. Сестрицтво „Любов" в Елізабетпорт, Н. Дж.

В. 37. Цимбалюк Евдокія, Красновська Агафія, Дзюбка Юлія, Костишин Олена, Нечесна Юлія, Скоренка Катерина, Скоренка Антонина, Собкін Юліяна, Чарнишин Йосиф, Чечель Анна, Фуртас Софія, Костишин Текля, Ворда Ефемія, Захарекич Розалія, Кардаш Евдокія.

Бр. св. Петра і Павла в Ірі, Па.

В. 40. Марків Трофим, Пеленський Іван, Максимович Михаїл, Малішовський Стефан, Мельник Стефан, Бобинський Іван, Богач Михаїл, Гавриленко Ніколай, Карпович Григорій, Карпіна Щепан, Труш Михаїл, Максимович Павло, Пеленський Михаїл, Максимович Петро, Гаврилюк Владиз.

Тов. „Укр. Січових Стрільців" в Норттемптон, Па.

В. 41. Гацунак Федько, Лукак Антін, Худоба Петро, Лозинський Томко, Кирик Теодор, Клеман Іван, Кудь Іванко, Замарський Григорій, Гонтарик Василь, Сенжик Григорій.

НОВОПРИСТУПИВШІ ЧЛЕНИ.

В. 1. Цигляр Франко, Лабовський Іван, Малишин Анна, Ковар Василь.
В. 4. Ротко Дмитро, Голод Марія.
В. 5. Бублинець Ізидор, Гаврилюк Петро, Солдат Михаїл, Хомин Василь.
В. 7. Чаклош Михаїл.
В. 9. Світ Андрій, Кош Ілія.
В. 10. Студент Матвій, Тимбір Юшаєка, Хвалик Фенія.
В. 11. Мушчинк Марко, Горошко Анастазія, Чиковський Михаїл, Пичищак Кость.
В. 15. Фірута Антін, Будаїлович Вішент, Вирховський Михаїл, Годубенний Теодор мол., Зелоконний Антін, Гаврилко Теодор, Зілінський Петро, Малачинський Михаїл, Ґудак Григорій.
В. 18. Канчуга Константин, Пупчик Ікон, Филь Михаїл, Предпірський Михаїл, Дядюк Павько, Синій Лука, Ковко Теодор, Зошко Марія, Дядюк Анна.
В. 21. Пуфаник Ніколай с. Івана, Харідчак Іван.
В. 22. Герман Йосиф, Яринський Юрко.
В. 26. Магун Ніколай.
В. 27. Керкирчка Трохим, Шийка Іван.
В. 28. Зелонис Іван, Ценка Марія.
В. 30. Ґрищенко Дмитро, Ґрищенко Іван.
В. 31. Барнєк Лаврен, Церковний Андрій.
В. 38. Мінчарчик Іван, Хаванич Ева, Фалат Зусі, Вільчинська Марія, Гонца Антонина, Русенко Йосиф, Фалат Марія, Пишак Марія.
В. 42. Балогура Вас., Харко Іван, Давидович Петро.
В. 45. Буката Евстахій, Лопата Андрій, Сарчинська Іван.
В. 51. Ляшгура Тома.
В. 53. Шпікуда Павло, Веретик Григорій, Сороцький Франц, Мудика Григорій, Деленко Олекса.
В. 57. Лазчка Іван.
В. 63. Крупельницький Іван.
В. 65. Сурма Іван, Ванат Теодор.
В. 67. Радзіг Іван, Кулавець Теодор.
В. 69. Вітрак Олекса.
В. 70. Павлик Іван, Корецький Іван, Ленич Кінрат, Костів Стефан, Шевчук Григорій.
В. 72. Дячук Теодор.
В. 76. Струк Григорій, Жиновко Семен, Гадамус Мик.
В. 77. Фоца Андрій, Горечко Василь.
В. 78. Вловяк Лешко, Мацібовський Валентий.
В. 81. Чикита Олекса, Макаревич Олекса, Місків Михаїл.
В. 85. Шарварко Іван.
В. 87. Тюрик Онуфрій.
В. 90. Масинець Григорій (Василяк), Мартинюк Петро, Кіндак Андрій, Чепа Іван, Лушпай Іван, Жанко Григорій.
В. 96. Лобош Іван, Кметик Андрій, Рент Олекса, Кравський Волчко Фльорян.
В. 99. Ілик Теодор.
В. 104. Зуперус Іван, Торбин Михаїл, Цуприк Василь, Дребот Теодор, Ворона Катерина, Федейко Андрій, Ворона Іван, Луців Настя, Луців Василь, Вуйтик Катерина.
В. 105. Фучко Теодор, Рудек Бронислав, Солан Павло, Клачак Едмунд, Дибак Ніколай, Крайник Стефан, Воробович Антін.
В. 112. Шкіник Розалія, Пана Марія.
В. 113. Шафран Петро.
В. 117. Клюба Стефан.
В. 124. Кавиїв Теодор.
В. 125. Барна Тереса, Огоновська Марія.
В. 128. Ковальчик Тимко.
В. 133. Сенжик Теодор, Сенчук Петро, Сенжик Сем.
В. 136. Лещишин Іван, Вишник Ніколай.
В. 138. Яворницька Юлія, Дядюк Катерина, Федик Василь.
В. 142. Місюра Іван.
В. 145. Олексин Іван.
В. 146. Федорочка Іван, Федорочко Антін, Ніколишин Василь.
В. 147. Турчин Павло, Мешко Стефан, Дибач Андрій, Поґіка Константин, Кесман Іван, Кмець Петро, Бротковський Людвик.
В. 149. Глад Александра, Мельник Варварка.
В. 151. Ліхолат Катерина.
В. 155. Ковак Анна (Іванцко), Колодій Марія, Пушкар Досьфея, Стрілярська Анна, Салюк Пелагія, Нагребна Агафія, Станко Марія, Статкевич-Анна, Ревак Анна, Федчишин Анастазія, Обшарна Олена, Ваверчак Анастазія, Щупька Пелагія.
В. 160. Ковальчук Лука, Вишивана Каська, Шпак Йядота.
В. 162. Довк Василь, Бережанський Василь.
В. 165. Др. Семенс Мирослав, Добош Петро, Гнатусько Стефан.
В. 168. Романів Андрій, Максимович Стах, Лоза Григорій.
В. 170. Маняжин Стах, Гладко Михаїл, Пікович Іван, Лабрко Дмитро, Кость Теодор.
В. 174. Гунчак Михаїл.
В. 175. Ягнішак Михаїл.
В. 178. Король Матвій.
В. 186. Баловик Анна, Когут Марія.
В. 192. Радомінський Яків, Сподарик Ніколай.
В. 195. Боболя Марія.
В. 200. Цісек Франціїка, Раба Катерина, Ліберг Анна.
В. 202. Ліба Катерина.
В. 203. Мойсей Василь.
В. 206. Сусла Петро, Кіцаш Василь, Пророчок Мих.
В. 213. Терепецький Іван, Кунцір Іван, Кобрин Михаїл, Мальчуст Іван, Калтій Адам, Тарновський Ніколай, Павлюк Марія, Горішний Іван.
В. 217. Цимбалєста Теодор, Данилів Михаїл, Салій Василь, Лежечка Петро, Пікеан Григорій, Пікеан Петро, Юрків Амброзій, Сверида Теодор, Сиян Яків, Дорофей Іван (с. Ніколи), Вітрецький Василь, Юшка Дмитро, Ковба Василь, Салій Олекса, Хіпес Панько, Лотоцький Михаїл.
В. 218. Калька Стефан.
В. 220. Вітошинський Василь.
В. 221. Кацапин Іван, Березовський Антін, Кривоваз Григорій.
В. 223. Фещак Дмитро, Соятис Йосиф, Фещак Семен, Худоба Лука, Проць Іван, Ярема Ева, Шопак Ксеня.
В. 225. Білий Ніколай, Костельний Ілія, Паращак Василь, Домотарський Стефан, Мартинів Григорій.
В. 229. Гнатюк Петро.
В. 230. Вишар Іван, Токарський Ніколай.
В. 235. Танюк Іван.
В. 237. Костик Іван, Марчишин Теодор, Гатлан Андрій, Стецюк Григорій.
В. 239. Голубенний Олекса.
В. 240. Медзик Варварка, Павлюк Олена.
В. 241. Брикович Антін, Онисько Михаїл.
В. 245. Грешак Онуфрій, Скоропах Матвій, Масуський Іван, Федорович Франко, Терешка Катерина, Калужняк Катерина, Діцун Михаїл.
В. 246. Сенін Іван, Шпалєко Стефан, Демчик Стефан, Гавринюк Василь, Юзін Михаїл, Ольховий Филип, Шевчук Іван, Андрусів Тома.
В. 247. Гарлевський Емільь, Котик Ніколай, Іванко Розалія, Дишко Григорій, Малішький Йосиф.
В. 248. Лишка Константин, Кобилянський Михаїл, Мороз Йосиф, Прийма Стефан, Гачак Михаїл, Собчак Онуфрій, Біліньский Ігнат, Гачак Іван, Якимчук Вас.
В. 250. Лагдан Константин.
В. 251. Дзівік Йосиф.
В. 252. Лешінко Іван, Присташ Петро.
В. 255. Несторович Леон, Сирінський Петро.
В. 258. Карпа Даниїл.
В. 259. Найда Олекса.
В. 262. Шрот Атаїй.
В. 270. Курчинський Ципріян.
В. 273. Пацуєв Григорій.
В. 276. Балик Теодор, Гавриза Петро.
В. 282. Малімон Михаїл, Кожушко Марія, Кожушко Теодор.
В. 283. Щербій Ніколай, Денега Максим.
В. 288. Баранюк Михаїл, Данилюк Теодор, Борковський Іван, Лазаренко Йосиф.
В. 292. Труш Іван.
В. 293. Чіп Тимко.
В. 295. Данько Михаїл.
В. 296. Дмитрів Семен, Колодій Теодор.
В. 300. Тютюк Петро, Русик Михаїл, Лисейко Василь, Статура Михаїл, Гуслюк Стефан, Синчишин Стефан, Кучма Васько, Сколяк Олешко, Павцко Стефан, Ванка Атанас.
В. 301. Макар Олекса, Гвоздь Марія, Стефанишин Андрій, Новосад Яким, Гвоздь Іван.
В. 308. Курманський Павло, Топорницький Петро.
В. 316. Войнілівський Яцко, Голембйовський Людвик, Хаповський Іван, Мушуте Карпо, Воєйковський Василь, Войцітовський Іван, Чубатий Ілія, Бурак Михаїл, Новак Семен, Підхомний Василь, Нарівний Іван, Герета Василь, Плекан Ніколай.
В. 318. Локай Анна, Гонтарик Марія, Гацунак Анна, Гроцька Анна.
В. 320. Дурдела Йосиф.
В. 321. Яворський Михаїл.
В. 322. Попель Михаїл, Гриневич Іван.
В. 323. Яжинський Михаїл, Діцух Петро, Ярємко Дм.
В. 324. Самбір Григорій, Березовський Петро, Чабан Михаїл, Зінюк Теодор, Кощюк Анна, Гонта Григорій, Ганчарик Лукіян, Романюк Марія, Зубін Варварка.
В. 326. Турек Антін.
В. 330. Конікович Ілія, Діцух Михаїл (син Петра), Колковська Марія, Карпишин Теодор, Савчук Ніколай, Кнфор Михаїл, Колковський Іван, Присунько Дмитро, Карпишин Казярка (Федя), Сошанський Стефан (Андрей), Плачак Ніколай, Суховій Василь, Бужик Михаїл, Бужик Василь (Стефана), Михайлюк Василь, Соховій Марія, Дояк Анна.
В. 332. Кресовятий Вілям.
В. 336. Пашин Іван, Кузіз Григорій, Масник Антін, Дибак Михаїл, Колпетський Михаїл.
В. 338. Процишин Стефан, Гирча Антін, Янковська Ванда, Демиччик Христина.
В. 339. Магійович Теодор.
В. 342. Скоцицець Йосиф, Скоцицець Андрій, Цап Михаїл.
В. 349. Землєдуч Юстина.
В. 350. Бідак Василь, Марущак Семь, Кубарич Стефан, Лесів Андрій, Пасчак Андрій, Наумець Кость, Маніца Ніколай, Чмир Йосиф, Черкавська Анна, Трач Ніколай, Олишін Пилип, Лісова Ізарана, Цуприк Ніколай, Лаба Марія, Бойчук Семен, Ґрищишин Олекса, Гирчик Франціїка.
В. 354. Гелграк Роз, Таранцій Теодор, Таранцій Анастазія.
В. 357. Верес Стефан.
В. 360. Онисько Василь, Пастернак Михаїл.
В. 364. Ґоровій Стефан.
В. 365. Ґрицай Кароль, Андрусишин Іван, Зазаріщ Петро.
В. 357. Темкіз Іван, Федоришин Дмитро, Поцелюк Іван, Лашта Олекса, Лаврін Іван, Мікитин Кость, Лесів Федько, Федоришин Антін, Мельник Михаїл, Антонів Михайло.
В. 369. Фрник Ніколай, Гриньків Михаїл, Перогачич Іван, Кобаль Йосиф, Сожанчук Семен.
В. 370. Марціза Олекса.
В. 371. Романків Григорій, Ященгий Константин.
В. 379. Залозецька Юстина, Атамарчук Іван.
В. 384. Кунко Петро, Галецкий Дмитро.
В. 396. Цюпуна Василь, Федунок Анна.
В. 400. Дяда Йосиф, Мисик Григорій.
В. 401. Темник Іван.

ЧЛЕНИ НАНОВО ПРИНЯТІ.

В. 1. Комісаренський Іван, Котанський Павло, Трач Методій, Бузмич Іван, Басалига Іван, Поліщак Семен, Баскаиїк Емілія, Саницький Василь, Радаиий Теодор.
В. 12. Ярчук Михаїл, Гадда Семеон.
В. 27. Братний Левко.
В. 29. Адамчак Іван.
В. 69. Корпан Марія, Корпан Андрій, Василишин Матвій, Мартинів Василь.
В. 76. Голубович Іван.
В. 81. с. Орун Захар, Курєчка Петро.
В. 104. Мисик Григорій.
В. 106. Несторович Іван, Ґолуб Франко.
В. 117. Мазурвович Іван.
В. 128. Савчин Михаїл, Савчин Тадіциш.
В. 186. Пишок Доміника.
В. 229. Варинець Іван.
В. 237. Мазур Теодор.
В. 292. Фінь Андрій, Фінь Марія, Михайлюк Іван.
В. 300. Крупник Григорій.
В. 316. Кіціш Ніколай.
В. 317. Чорна Олена.
В. 338. Горішний Василь.
В. 349. Ґодзар Василь.
В. 350. Кость Мелянія, Кость Павло, Нирога Войцех, Бабяк Марко.
В. 363. Підкольний Федь.
В. 366. Кажишин Іван.
В. 400. Заграй Дмитро.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ КАРТАМИ.

В. 14. Дяюка Ніколай.
В. 70. Кешешок Дмитро.
В. 86. с. Олексін Михаїло.
В. 99. Петро Дмитрик.
В. 104. Мачужак Іван.
В. 106. Смаль Ніколай.
В. 205. Гавриза Григорій.
В. 206. Журавель Іван.
В. 213. Петрунак Василь, Стахів Ілько.
В. 237. Лукецький Іван, Ступицький Леон, Летяничин Йосиф.
В. 273. Пишук Мелянія, Пишук Тимко.
В. 282. Окіший Андрій.
В. 301. Ніколишин Ніколай, Новосад Григорій, Новосад Юлія.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ АБО ВИЛЮЧЕНІ ЗА НЕ ПЛАЧЕНЄ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК.

В. 1. Шартей Антін, Хлебовський Йосиф.
В. 5. Дідик Дмитро, Кимишин Ілія, Кравецький Ів.
В. 7. Кішель Антін.
В. 10. Буката Йосиф, Мотяль Прокіп.
В. 12. Турський Григорій, Шпак Ніколай.
В. 14. Бачук Марія, Олізарська Зофія.
В. 20. Древицька Анна.
В. 21. Лашкевич Тимко, Крайник Іван.
В. 27. Бодцарук Антін, Перебецда Григорій, Гнідіда Андрій.
В. 39. Данув Федор.
В. 41. Штичак Іван.
В. 63. Сидлик Андрій, Куровський Гринько.
В. 77. Маврович Гринько.

Відділ 79 виключений.

В. 79. Бігун Ілія, Гаврик Іван, Горжковський Антін, Лоский Калько, Лоский Петро, Орищик Дмитро, Шапина Михаїл.
В. 82. Тельманик Андрій, Ревіліх Йосиф.
В. 91. Козак Іван, Кравець Анна, Кравець Ева.
В. 98. Хавецький Ніколай.
В. 109. Кендзя Франко.
В. 117. Кароль Ніколай.
В. 127. С. Кєльонкевич Мечислав.
В. 133. Маковий Іван, Гупало Олекса.
В. 147. Бешацко Мартин.
В. 155. Зайлик Ілько, Томаш Марія.
В. 160. Змиляк Йосиф, Шемберка Іван, Левка Параскева.
В. 162. Савчі Павло.
В. 178. Марчак Йосиф.
В. 186. Якубишин Анна (середна), Бованко Пайза, Потоцький Іван.
В. 195. Сіпі Настя.
В. 202. Бодяна Анна.
В. 209. Жархоза Стефан.
В. 213. Березовський Василь.
В. 221. Дубас Іван, Кобелак Іван, Давидак Петро, Перший Василь.
В. 225. Морозович Михайло.
В. 230. Мельник Дмитро.
В. 239. Скольський Петро, Біліньский Михайло Сотило.
В. 241. Мисько Мітайло.
В. 247. Гачка Андрій.
В. 255. Жидик Васько.
В. 273. Гриців Антін, Пристуна Іван.
В. 277. Магера Дмитро.
В. 290. Ліпинська Магдалина.
В. 291. Стець Анна (уродж. Астраф).
В. 292. Баранцький Матвій, Патлан Анна, Гоєї Анна (зам. Барановська), Гой Марія (зам. Михайлишин), Лаш Василь, Бабій Стефан, Кордан Максим.
В. 296. Шевць Данило.
В. 300. Кощ Стефан, Тимчак Іван.
В. 321. Ґоліщак Йосиф, Дудич Олександер.
В. 322. Ґабла Іван.
В. 330. Стрик Теодор.
В. 339. Будай Олекса, Будай Іван.

Відділ 356 виключений.

В. 356. Гнатейко Василь, Трусь Казимир, Ващишин Петро.
В. 365. Черкас Теодор.

Відділ 386 виключений.

В. 386. Богдан Роман, Гурак Михайло, Іванчик Дмитро (стар.), Гародин Ніколай, Кабдаш Василь, Петришак Ніколай, Вітійський Михаїл.
В. 388. Ковальний Григорій.
В. 402. Матофій Іван.

ЧЛЕНИ ВЗЯВШІ ПЕРЕСТУПНІ КАРТИ.

В. 1. Пелех Іван.
В. 10. Полянка Яків.
В. 117. Дяюма Ніколай.
В. 160. Кешешок Дмитро.
В. 179. Лишкачин Йосиф.
В. 186. Пишок Доміника.
В. 191. Пишук Тимко, Пишук Мелянія.
К. 192. Ораченський Йосиф.
В. 221. Новосад Григорій, Новосад Юлія.
В. 239. Кука Мартин.
В. 263. Окіший Андрій.
В. 282. Натра Андрій.
В. 301. Сиказь Ніколай.
В. 321. Ступицький Леон.
В. 369. Гаврило Григорій.
В. 402. Нитранюк Василь, Стахів Ілько.

ЧЛЕНИ ПОМЕРЛІ.

В. 15. Дудик Іван.
В. 17. Фик Анна (Секела).
В. 233. Лапшинський Семен.
В. 342. Бабяк Василь.

ЗІСТАВЛЕНЄ.

В місяцю грудню 1915 р. було членів в Українськім Народнім Союзі	6.750
В місяцю січню 1916 р. приступило нових членів до Укр. Нар. Союза	613
В місяцю січню 1916 р. принято наново в члени Українського Народного Союза	44
В місяцю січню 1916 р. принято членів з других відділів з переступними картами	19
В місяцю січню 1916 р. принято з инших кліс посмертного	9
Разом	7.435
В місяцю січню 1916 р. суспендовано за незплачене місячних вкладок	77
В місяцю січню 1916 р. виключено за незплачене місячних вкладок	21
В місяцю січню 1916 р. взято переступні карти	19
В місяцю січню 1916 р. перейшло до инших кліс посмертного	9
В місяцю січню 1916 р. померло	4
Разом	133
З кінцем січня 1916 р. Український Народний Союз числив членів	7.302
З кінцем січня 1916 р. У. Н. Союза числив дітий-членів Укр. Нар. Союза	1.469
З кінцем січня 1916 р. членство У. Н. Союза виносило разом	8.771

ПІСЛЯ КЛЯС І СУМИ ОБЕЗПЕЧЕНЯ:

Кляса А $250	221
Кляса АА $500	2.803
Кляса В $750	48
Кляса С $1000	4.210
Кляса ВВ $1500	16
Кляса СС $2000	1
Дітий членів У. Н. Союза	1.469
Разом	8.771

Д. Капітула, гол. предс. У. Н. С.
М. Угорчак, гол. рек. секр. У. Н. С.

ВАЖНЕ ДЛЯ ТИХ, ЩО ГРАЮТЬ АМАТОРСЬКІ ПРЕДСТАВЛЕНЯ.

ПЕРША РУСЬКА КОСТЮМЕРІЯ

Поставе великий склад першорядних народних руських українських одежин розмаїтого роду, добірних костюмів на такі перлібні прибори до характеризовання осіб, як: перуки, вадоси, бороди, вуси, шапки і т. и. Річи ті виполнюємо по дуже низьких цінах. В нашійсь окоплях убирамо і характеризуємо аматорів відповідно до роль грачучих на сцені. При замовленях треба прислати спис осіб і штуїв них річий. Замовлене треба прислати що найменше 8 дні перед представленєм на адресу:

Mrs. E. UHORCHAK, 310 2nd Street, Jersey City, N. J.

КОЖДИЙ сьідомий Українець повинен мати в своїй хаті портрети великих українських мужів як: Т. Шевченка, Ів. Франка, М. Грушевського, М. Павлика, Б. Хмельницького і І. Мазепи. Величина 16x20 цілів, ціна 50 центів за один. Книжки до читаня, молитовники, кобзарі і всякого рода календарі. Пишіть на адресу: 76—

RUSKA KNYHARNIA,
Im. T. Szewczenka
168 E. 4th St., New York, N. Y.

НАЙНОВІЙША УКРАЇНСЬКА КОСТЮМЕРІЯ В НЮ ЙОРК, Н. Й.

Має до виповнення всякого рода костюми до представлень і балів маскарадових ні також до різних рода прм. „СІЧИНСЬКИЙ ПОТОЦЬКИЙ", котрих не дістанете в жадній костюмерії. Маємо також всякого рода прибори до характеризації як: перуки, бороди, вуси і шапки. Все те виповняємо по дуже приступній цінї.

Замовленя приймаємо в дніх перед представленєм.

A. MALANCHUK 142x-26
143 E. 4th Street, New York, N. Y.

ПОЗІР УКРАЇНЦІ! ПОЗІР!

ХТО ХОЧЕ НАБУТИ ГАРНИХ І ЦІКАВИХ КНИЖОК просьвітних, наукових, ріжнородних співаників, молитовників і календарів воєнних, то нішчить ще нині по наш загальний каталькс книжок. Залучіть марку на пересилку. Адреса: 13сх26

RUSKA KNYHARNIA IMPORTOWA,
951 W. Erie St., Dep. 4, Chicago, Ill.

ЧУДО! ЧУДО!
За $3.25
СТ ДВІ МАШИНКИ

КУПУЙТЕ! ТІЛЬКО НА КОРОТКИЙ ЧАС!

1) Найновійший грамофон, який тепер появив ся; грає ліпше як той, що коштує $30.00, грає рівні пісні, танці і воєнні марші. На сю машину можна закладати найбільші плити і певно ліпше Вас вдоволить, як той, що коштує великі гроші. Плити додасмо даром. 17вх—

2) Машинка до домашного театру, яка показує воєнні образки, муки Ісуса Христа і сьвітні образки.

Сї дві річи розвеселять кожду хату. До машинки додаємо ріжні образки. До машинки не потреба електричного сьвітла, тілько є в ній нафтова лямпка. Усі додатки дасмо до машинки. Сї образки можуть показати навіть мала дитина. Не посилайте усїх гроший, тілько купіть 75 цт. задатку, а ми Вам вишлемо грамофон і машинку, а решту доплатите як вам привезе товар до Вашого дому. Замовленя подавайте на адресу:

IMPORTING HOUSE,
953 W. Erie Str., Chicago, Ill.

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ НАРОДНА ДРАМА ЗІ СПІВАМИ В V. ДІЯХ

ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ, ТА НА ВЕЧЕРНИЦІ

М. Старицького, в перерібці Александрова.

СЯ КНИЖКА НАДАЄ СЯ ВПОВНІ ДЛЯ АМАТОРСЬКИХ ТЕАТРАЛЬНИХ ВИСТАВ. В ВІДОГРАНЯ ПОТРІБНО ВСЕГО 8 ЖЕНЩИН І 7 МУЩИН. — ЦІНА ЗА ПРИМ. 30 ЦНТ., ЗА 15 ПРИМІРНИКІВ $3.35— Шліть замовленя враз з належитостю до:

"SVOBODA", 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ЧИ БАЖАЄТЕ ПОСІДАТИ фарму, дім при стації залізничій, близько міста, фабрик, церков, школи і т. п, де поселюють ся наші Родимці? Коли так, то вкітить сей цінний купон і вишлеть нам його зараз а одержите фарму 9000 стіп на. дуже малим коштом і заходом. А також дістаєте і роботу, коли хочете. Кількох читателів, котрі перші надішлють нам сей купон, одержать фарму майже даром. Не зволікайте, бо та оферта триває лише дуже короткий час і пишіть до: 15x24

Realty Co., Dept. A. 309 Broadway, R. 210, New York.

КНИЖОЧКИ ПЛАТНИЧІ для Братств і Товариств до вписуваня місячних вкладок, можна дістати в друкарни „Свобода" по ціні 7 цнт. штука.

КОЖДИЙ ЧЛЕН У. НАР. СОЮЗА АБО ПЕРЕДПЛАТНИК „СВОБОДИ"

наколи пришле 10 адресів своїх знакомих, до котрих „Свобода" не приходить, а хотїли би „Свободу" читати, отримає ДАРОМ

ГАРНУ КНИЖОЧКУ

Присилайте адреси до:

"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ВЕСЕЛЕ ДЛЯ СТАРИХ І МОЛОДИХ!

„ВЕСЕЛІ ВІРШІ СТЕПАНА РУДАНСЬКОГО"

Про Мужинів, Козаків, Попів, Ксьондзів, Ляхів, Москалів, Жидів і Циганів.

Книжочка обнимає 209 віршів на 282 сторонах друку.

ЦІНА З ПЕРЕСИЛКОЮ 55 ЦЕНТІВ.

Адреса:

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ЧИ ВИ МАЄТЕ НОВИЙ ЦІННИК КНИЖОК „СВОБОДИ"?

А може Ваші знакомі потребують? Ми вишлемо Вам даром.

Пишіть на адресу:

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ПЕТРО ЯРЕМА
РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

виполняє корчі на весїля, хрестини і всякі другі забави.

115 Ave. A., New York, N. Y.
Телефон: Orchard 2568.

TEL. RECTOR 1468.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ АДВОКАТ
АВГУСТИН СМІТ

327 East 17th Street, New York, N. Y.
(між 1-ою а 2-ою Ave.)

Перепроваджує всякі американські справи вправні у всїх тутешних кортах.
Виробляє чартери для українських Братств і Товариств.
Виробляє моргічі.
Перепроваджує всякі справи старокрасні, як: купно і продажу ґрунтів, інтабуляції, справи спадкові, сиротські, стягане довгів і т. и.
Старокраєві документи правні легалізує ц. і к. австрійський конзулят.
Проте вже пора нам зрозуміти клич „Свій до свого", і з всякими справами прошу письменно чи особисто удаватись тілько до свого адвоката, котрий Вас чесно і совісно обслужить. 6—

Офіс отворений від год. 9 рано до 8 вечер.

З поважанєм
АВГУСТИН СМІТ, адвокат.

ШКОЛА АКУШЕРІЇ!

УЧИТЬ СЯ АКУШЕРІЇ В НАШІЙ ШКОЛІ, АБО У СЕБЕ ДОМА. ПО УКІНЧЕНЮ ВИДАСМО ДИПЛОМ. Лічите уміло своєї слабости мущин, жінок і дітий. Адресуйте:

Dr. C. DEUTSCH, School of Midwifery
229 E. 14th St., Dpt. S. New York, N. Y
Telephone: Stuyvesant 933.

DR. KOLER
638 Penn Ave., Pittsburg, Pa.
ЛІКАР
(говорить по українськи)

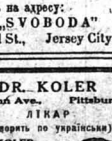

Dr. KOLER є одиноким лікарем в Пітсбурґу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 18 літ досьвіду у лїченю недуг приватних мущин і женщин. Лїчить: затроєнє крови, утлавм, нємічь у мущин, всякі уклади мочового пропуду, дишеї, виниди сїрні, сворбичні, шкрофули, недуги міхура і инші, молодечі з нечистоти крови або бадуля молодечуватї запрошаєв в дарункови. Годинї сї даром до кождого годинника.

Годин принятя: від 9-ої рано до 8-ої веч. В недїлї до 2-ої.

Im. з 21 камінною **ЖЕЛЇЗНИЧИЙ ГОДИННИК**
для мущин і женщин закручує ся без ключика, положуючий, а гарантією на 20 лїт, подвійні вовєти красно вирізані. Хочуть безусловно точно і є спеціально зроблений для лїкарей, котрі роблять при желїзницях. І гарантує ся на 20 лїт. Незначайна вартість — Ми запевняємо сей годинник на кожду адресу за посилїтюю (С. О. D.) $5.75 і за аванс пересилки, в тім приміщенню, що кождий може його оглянути, і коли бому по подобам єи — то тоді не потрібно платити ані одного цента. За такий годинник у нашого купця треба заплатити по 25 дол. Дуже гарний 14 кар. золотий полосочуватий запрошаєв в дарункови. Годинник сї даром до кождого годинника.

EXCELSIOR WATCH CO.
1101 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.
20-30

ВИКАЗ

УБИТИХ, РАНЕНИХ, ПОЛОНЕНИХ І ПРОПАВШИХ УКРАЇНЦІВ У ТЕПЕРІШНІЙ ВІЙНІ.

СКОРОЧЕНЯ:

п. = піхота (інфантерія)
стр. = стрільці (ігри)
у. = улани
д. = драгони
а. = артилерія (полева)
а. кп. = артилерія кінна
а. гір. = артилерія гірська
а. кр. = артилерія кріпосна
г. = гаубиці (полеві)
г. т. = гаубиці тяжкі
пн. = піонїри
сан. = сапери
тр. = трен (достава амуніції і живности)
с. = санітети
л. = ландвер (ніх. краєвої оборони)
у. л. = улани ляндвери
а. л. = артилерія ляндвери
г. л. = гаубиці ляндвери
з. о. = загальне ополчене (ляндштурм)
ж. = жандармерія
ск. ст. = скарбова сторож.

Подане при імени число означає полк (регімент), баталіон або дивізію.

(Дальше).

Листа утрат ч. 174

ПОЛОНЕНІ:

Проців Іван, 9 н.
Прощишин Онуфер, 9 н.
Прокоп Теодор, 9 н.
Прокопів Андрій, 9 н.
Пронюк Іван, 9 н.
Пронюк Кость, 41 н. (в Росії)
Пруцик Петро, 95 н. (в Росії)
Пригодний Олекса, 41 н.
Прилипчан Сильвестер, 41 н. (в Росії)
Прийма Михайло, 9 н.
Приступа Михайло, 35 л. (у шпитали в Росії)
Притоцький Стефан, 9 н.
Притоцький Василь, 9 н.
Пришляк Михайло, 9 н.
Пшик Василь, 9 н. (в Росії)
Пшик Михайло, 95 н. (в Росії)
Псюк Дмитро, 9 н.
Псюк Йосиф, 9 н.
Пукаровський Іван, 35 з. о., ран. (у шпитали в Росії)
Пушкас Дмитро, 41 н. (в Росії)
Путила Іларій, 7 у. (в Росії)
Пилатюк Іван, 95 н. (в Росії)
Пилипів Микола, 9 н.
Пилипр Михайло, 35 з. о. (в Росії)
Питльовський Франко, 15 н. (в Росії)
Раба Володислав, 35 л. (в Росії)
Рабак Григорій (в Сербії)
Рачковський Казимир, 9 н.(в Росії)
Равник Василь, 95 н. (в Росії)
Решела Олекса, 9 н.
Рештинський Петро, 9 н.
Рібун Іван, 9 н.
Роік Василь, 9 н.
Ролько Йосиф, 9 н.
Романишин Михайло, 35 л.(в Росії)
Романюк Василь, 9 н.
Романко Олекса, 9 н.
Романів Кирилин, 9 н. (в Росії)
Романів Василь, 9 н.
Романів Гаврило, 9 н.
Романів Михайло, 9 н.
Романів Микола, 9 н.
Рончан Теодор, 22 л. (в Росії)
Рольник Антін, 9 н.
Розборовський Олекса, 9 н.
Рожик Іван, 9 н.
Рожевич Микола, 9 н.
Рубин Яків, 9 н.
Рудий Василь, 9 н.
Рудик Йосиф, 9 н.
Рудик Семен, 24 н. (в Росії)
Рудський Володис., 95 н. (в Росії)
Рудзік Андрій, 9 н.
Рурак Пилип, 9 н.
Русевич Іван, 9 н.
Руснак Партемій, 24 н.(в Чорногорі)
Русин Григорій (в Сербії)
Ружоловський Юз., 95 н. (в Росії)
Рибарук Василь (в Сербії)
Рибчак Іван, 9 н. (в Росії)
Рибачок Григорій, 95 н. (в Росії)
Рибак Адам, 9 н.
Рибіцький Урбан, 9 н.
Рисей Микола, 9 н.
Рижий Василь, 9 н.
Сабат Дмитро, 35 л. (в Росії)
Сагін Микола, 41 н. (в Росії)
Салагуб Іван (Дмитра), 35 л. (в Росії)
Саляник Йосиф, 95 н. (в Росії)
Салдан Олекса, 9 н.
Сава Юрко, 41 н. (в Росії)
Савалага Микола, 9 н.
Савчук Микола, 22 з. о. (в Росії)
Савчин Дмитро, 9 н.
Савчин Яків, 9 н. (в Росії)
Савчин Матвій, 9 н. (в Росії)
Савчин Микола, 9 н. (в Росії)
Савіцький Іван, 9 н. (в Росії)
Савюк Ілько (Івана), 22 з. о. (в Росії)
Савулик Фелікс, 9 н.
Семчак Іван, 9 н.
Семенюк Василь, 35 л. (в Росії)
Семків Василь, 9 н.
Семків Лука, 9 н.
Семків Михайло, 9 н.
Сенів Олекса, 9 н.
Сенюк Савро, 9 н.
Сенкович Антін, 9 н.
Сбнич Лев, 9 н.
Середенчук Михайло, 41 н.(в Росії)
Синковий Антін, 9 н.
Сікан Михайло, 9 н.
Сікора Онуфрій, 19 н.
Сікаковський Юліян (в Сербії)
Сюрко Павло, 9 н.
Скальчук Стефан, 95 н. (в Росії)
Скворонік Іван, 35 з. о. (в Росії)
Скворонський Родіон, 9 н.
Скрипка Андрій, 22 з. о. (в Росії)
Скрипець Кость, 9 н. (в Росії)
Скрипник Михайло, 95 н. (в Росії)
Скварок Микола, 36 л. (в Росії)
Скирчинський Іван, 95 н. (в Росії)
Скульський Йосиф, 9 н.
Слобозян Микола, 95 н. (в Росії)
Слинчук Олекса, 9 н.
Слинчук Іван, 9 н. (в Росії)
Сьмігура Олекса, 35 л. (в Росії)
Смолинський Іван, 9 н.
Смолинський Йосиф, 9 н.
Смук Онуфер, 9 н.
Смик Михайло, 9 н.
Снігур Стефан, 95 н. (в Росії)
Собчак Петро, 9 н.
Сохацький Микола, 35 л. (в Росії)
Софронюк Михайло, 41 н. (в Росії)
Сокіл Іван, 9 н.
Соколюк Дмитро, 41 н. (в Росії)
Соколовський Іван, 35 л. (в Росії)
Солькан Мафтей, 41 н.
Солькан Захар, 41 н. (в Росії)
Солтис Іван, 35 з. о. (в Росії)
Сондей Василь, 9 н.
Сондей Дмитро, 9 н.
Сослик Петро, 9 н.
Сосна Генрик, 9 н.
Сосновський Яків, 95 н., ран. (у шпитали в Росії)
Спак Теодор, 41 н. (в Росії)
Стахур Михайло, 95 н. (в Росії)
Сталник Михайло, 95 н. (в Росії)
Станчук Самуїл, 41 н.
Станиславів Теодор, 9 н.
Стасів Ілько, 9 н.
Стасів Юрко, 9 н.
Стасюк Теодор, 9 н.
Стехнович Павло, 9 н.
Стецій Михайло, 35 л. (в Росії)
Стефанів Михайло, 95 н. (в Росії)
Стефанишин Василь, 9 н. (в Росії)
Стефюк Петро, 95 н. (в Росії)
Стефурак Михайло, 9 н.
Стельмах Василь, 95 н. (в Росії)
Стоколос Петро, 22 з. о. (в Росії)
Стратинський Адам (в Сербії)
Стробель Франко, 41 н. (в Росії)
Стрецький Петро, 9 н. (в Росії)
Струтинський Кіндрат, 9 н.
Струтинський Ернест, 9 н.
Стриховський Фабіян, 24 н. (в Сербії)
Стрильчук Михайло, 95 н. (в Росії)
Сухий Василь, 9 н.
Сучаван Микола, 22 л. (в Росії)
Сушима Микола, 35 л .(в Росії)
Сушинський Юрко, 41 н. (в Росії)
Свімик Юрко, 9 н.
Сьвітлик Гаврило, 35 з. о. (в Росії)
Сидяга Віктор, 35 л. (в Росії)
Сидор Михайло, 9 н. (в Росії)
Сидор Семен, 35 л. (в Росії)
Сидорак Іван, 9 н.
Сидорак Тит, 9 н.
Синичак Іван, 9 н.
Сиш Іван, 9 н.
Табака Василь, 9 н.
Табіш Павло, 95 н. (в Росії)
Талач Гнат, 9 н. (в Росії)
Талайло Василь, 9 н. (в Росії)
Танчак Іван, 9 н.
Танзер Броніслав, 9 н.
Тарас Стефан, 35 л. (в Росії)
Тараськ Микола, 22 л. (у шпитали в Росії)
Тарнавський Октавіян(однор. добр.), 41 н.
Тарновський Мих., 35 л. (в Росії)
Татарин Атанас, 24 н.(в Чорногорі)
Татарин Йосиф, 9 н. (в Росії)
Татарин Теодор, 9 н.
Тацульский Прокіп, 9 н.
Телька Микола, 9 н.
Тенюх Йосиф, 9 н., ран. (в Росії)
Ткач Яків, 9 н.
Ткач Микола, 9 н.
Ткачук Кость, 22 л. (в Росії)
Тодорин Захар, 41 н. (в Росії)
Толосійчук Андрій, 24 н. (в Росії)
Тофан Іван, 24 н. (в Росії)
Тофан Петро, 41 н. (в Росії)
Токар Сава, 41 н. (в Росії)
Тома Дмитро, 41 н. (в Росії)
Томчак Микола, 9 н.
Томчій Андрій, 9 н.
Тоненький Григорій, 14 с. (в Росії)
Топольницький Іван, 95 н. (в Росії)
Трачук Йосиф, 24 н. (в Росії)
Травка Іван, 35 з. о. (в Росії)
Трембицький Михайло, 9 н.
Тренжелюк Дмитро, 9 н. (в Росії)
Тріскан Петро, 41 н. (в Росії)
Трибуловський Рудольф, 9 н.
Туч Олекса, 35 л. (в Росії)
Турбак Іван, 9 н.
Турчак Василь, 9 н.
Турчин Антін, 9 н.
Туркевич Микола, 9 н.
Турків Михайло, 9 н.
Турпинський Михайло, 9 н.
Турпинський Рудольф, 9 н.
Тусик Федор, 9 н.
Тичинський Павло Йосиф, 9 н., ран. (в Росії)
Тимчій Василь, 9 н.
Тимчук Василь, 24 н., ран.(в Росії)
Тимчук Іван, 41 н. (в Росії)
Тимошишин Стефан, 24 н., ран. (у шпитали в Росії)
Тиндз Павло, 9 н.
Тисяк Іван, 9 н.
Титко Василь, 9 н.
Угринівський Іван, 9 н.
Улановський Йосиф, 14 с. (в Росії)
Улич Михайло, 9 н.
Урядка Ілько, 9 н. (в Росії)
Урійовський Евстахій, 24 н. (в Сербії)
Файфер Панько, 9 н. (в Росії)
Федів Петро, 95 н. (в Росії)
Федів Теодор, 9 н.
Федькович Павло, 9 н.
Федоляк Атанас, 9 н.
Федорчак Тадей, 9 н.
Федорків Стефан, 9 н.
Федорів Михайло, 9 н.
Федорів Олекса, 9 н.
Федорович Антін, 95 н. (в Росії)
Федоришин Ілько, 9 н.
Федишишин Іван, 9 н.
Фейфрук Яків, 9 н.
Фесник Іван, 9 н.
Ференц Василь, 100 н. (в Сербії)
Фещин Іван, 35 з. о. (в Росії)
Фічка Іван, 35 л. (в Росії)
Фітьо Данян, 9 н.
Франковський Жигмонт, 9 н.
Фридрак Петро, 9 н.
Фулиган Лазар, 9 н.
Филиповський Йосиф, 9 н.
Хацевич Іван, 9 н. (в Росії)
Халус Пилип, 9 н.
Халус Савка, 9 н.
Харів Іван, 9 н.
Харів Ілько, 9 н.
Харковий Іван, 9 н.
Хащевський Петро, 9 н.
Хемій Гринь, 9 н.
Хемій Олекса, 9 н.
Хлопик Андрій, 9 н.
Хлистун Василь, 35 л. (в Росії)
Хмурчак Йосиф, 9 н.
Холод Ілько, 35 л.
Хомий Василь, 9 н.
Хомин Ілько, 9 н.
Хортів Іван, 9 н.
Хрущ Павло, 35 з. о. (в Росії)
Христенко Дмитро, 9 н.
Худик Іван, 9 н.
Худик Михайло, 9 н.
Хвалик Франко, 95 н. (в Росії)
Цап Іван, 9 н.
Цап Йосиф, 9 н. (в Росії)
Цапів Іван, 9 н.
Цінцидо Іван, 9 н.
Цпів Петро, 9 н.
Цип Теодор, 9 н. (в Росії)
Циганюк Омелян, 22 л. (у шпитали в Росії)
Цирконь Йосиф, 9 н.
Чабайовський Ілько, 95 н. (в Росії)
Чабан Михайло, 9 н.
Чайковський Іван, 95 н. (у шпитали в Росії)
Чарнявський Микола, 24 н. (в Чорногорі)
Чаторийський Іван, 9 н.
Чеховський Микола, 9 н.
Черевайко Григорій, 41 н. (в Росії)
Черкес Емануїл, 41 н. (в Росії)
Черницький Мирон, 95 н. (в Росії)
Черпушка Теодор, 41 н. (в Росії)
Черпушки Микола (в Росії)
Черсак Петро, 95 н. (в Росії)
Чевка Теодор, 22 з. о. (в Росії)
Чіпко Дмитро, 9 н.
Чмелик Прокіп, 9 н.
Чміль Павло, 9 н.
Чобанюк Іван, 11 с.
Чобот Бальтазар, 41 н. (в Росії)
Чоботарів Микола, 41 н. (в Росії)
Чокан Харламній, 41 н.
Чолик Юрко, 9 л. (в Росії)
Чолій Яків, 9 н.
Чорномаз Петро, 35 л. (в Росії)
Чопко Антін, 9 н.
Чуйнівович Роман, 9 н.
Чурай Андрій, 9 н.
Чурій Михайло, 9 н. (в Росії)
Чипеска Юрко, 9 н.
Шекмар Гринь, 9 н.
Шекор Стефан, 9 н.
Шелига Людвик, 35 з. о. (в Росії)
Шербан Іван, 22 л. (в Росії)
Шерега Михайло, 13 н. (приділений до 9 н.)
Шевчук Іван, 9 н.
Шапхетка Михайло, 9 н. (в Росії)
Шалм Йосиф, 9 н.
Шапкак Микола, 9 н.
Шапкак Стефан, 35 з. о. (в Росії)
Шміз Адам, 9 н., ран. (у шпитали в Росії)
Шнейсельский Іван, 35 л. (в Росії)
Шпак Михайло, 9 н.
Штогрин Профор, 9 н.
Штойко Петро, 9 н.
Шушкевич Михайло, 9 н.
Шушко Ілько, 9 н.
Швед Василь, 9 н., ран. (у шпитали в Росії)
Швед Дмитро, 9 н. (в Росії)
Швець Дмитро, 25 з. о. (в Росії)
Шийка Василь, 9 н.
Шикор Дмитро, 9 н.
Щепаник Фердинанд, 9 н.
Щепуха Андрій, 35 л. (в Росії)
Щуплюк Максим, 35 л. (в Росії)
Щупак Іван, 9 н.
Юхкам Стефан, 9 н.
Юкан Никанор 41 н.
Юрів Прокіп, 9 н.
Юрів Михайло, 9 н.
Юрків Андрій, 9 н. (в Росії)
Юрків Василь, 15 н. (в Росії)
Юрків Василь, 9 н. (в Росії)
Юрман Іван, 35 з. о. (в Росії)
Юкевич Йосиф (Ксеньки і Івана), 15 н. (в Росії)
Яблонський Андрій, 9 н.
Яблонський Леонард, 7 у. (в Росії)
Яців Федор, 9 н.
Яців Іван, 9 н.
Яців Юрко, 9 н.
Яців Дмитро, 89 н. (приділений до 9 н.)
Якіків Йосиф (ур. 1891), 15 н. (в Росії)
Якіків Йосиф (ур. 1899), 15 н. (в Росії)
Яцишин Антін, 9 н.
Яцишин Прокіп, 9 н. (в Росії)
Ягельницький Франко, 9 н.
Яківецький Станислав, 9 н.
Якубець Карол, 9 н.
Якубовець Павло, 9 н.
Яцинчук Петро, 41 н. (у шпитали в Росії)
Яцинчко Михайло, 9 н.
Яцинч Дмитро, 9 н.
Яччар Йосиф, 9 н.
Яччик Петро, 24 л. (в Чорногорі)
Яччан Іван, 9 н.
Яковецький Гнат, 35 з. о.(в Росії)
Ярчиха Стефан, 9 н.
Ярема Ілько, 95 н. (в Росії)
Яременко (ур. 1884), 15 н. (в Росії)
Ярославич Микола, 95 н. (в Росії)
Ярославський Йос., 95 н. (в Росії)
Ярошевський Антін, 9 н.
Ясиновський Олекса, 15 н.(в Росії)
Ясінський Тоник, 35 з. о. (в Росії)
Яськів Антін, 9 н.
Яськів Іван, 9 н.
Яськів Теодор, 35 з. о. (в Росії)
Яворський Яків, 9 н. (в Росії)
Яворський Іван, 35 л. (в Росії)

(Дальше буде).

R.J.Glick АГЕНТ АСЕКУРАЦІЙНИЙ ВІД ОГНЯ.
Офіс находить ся в WILLIAM McCONNEL BUILDING SHAMOKIN, PA.

ПОЗІР! Одинока школа механіків, шоферів в польській мові. Зачніть тепер. Сезон автомобільовий триває все. На що Вам оставати без праці, коли можете заробити $15 до $30 як шофер. Наша школа дає комплетний курс, який треває 4 тижні. Науки в день або в ночи. Гарантуємо лайсенсн.
НОШТ $15.00.
International School of Automobile Engineers, 88-111— 147 E. 40th St. New York

DR. RICHTER'S Pain-Expeller найуспішнійший лік проти РЕВМАТИЗМА, БОЛІВ, ПАРАЛІЖА СУСТАВІВ І МЯЗІВ.
Оригінальні пачки мають опаковане як побіч подано.
Не беріть пачок, які не мають нашої торговельної марки вище.
Фальшочки по 25 і 50 центів в аптиках і вирост від фірми.
F. Ad. Richter & Co. 74-80 Washington St. NEW YORK, N. Y.

РУСИНИ ПІТСБУРГА!
Чи Ви знаєте
ЩО ГРОШІ, ТО СИЛА?
Старайте ся пізнати та пічніть складати свої ощадности в стейтовім банку на розі улиць CARSON і 14-01.
Сей банк є одним з найстарших і найпевнійших банків, що цілковито забезпечує Ваші ощадности. У нас складають ся гроші ЦЕРКОВНІ, БРАТСЬКІ, СИРІТСЬКІ і ин. Кождий, що має у нас гроші, отримує на бажанє звіт стейтових контрольорів.
Продаємо КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ на найлїпші лінії, а ГРОШІ до краю висилаємо по почтовім курсі.
German Savings & Deposit Bank
COR. 14-ої і CARSON STREETS, SOUTH SIDE, PITTSBURGH, PA.
И. Е. Рот, през., А. П. Міллер, кас., Ол. Бучак, урядн. банку.

ДО ХОРИХ РУСИНІВ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!
Др. Б. ГОГЕНБЕРГ, славний спеціяліст зі старого краю
поручає всіх терпячих Русинів, так мущинам як і женщинам свої успішні лікарські услуги.
ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАННЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГУ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЕ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, СТРУКТУРУ АБО ЗВУЖЕНЄ МОЧЕВОГО КАНАЛУ, НЕДУГИ ВЕНЕРИЧНІ, ЯК РІВНОЖ ВСЛЯКІ НАСЛІДКИ ТАЙНИХ НЕДУГ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОСНЯ КРОВИ І Т. Д.
Докоте всякі найтяжші операції мущин, женщин і дітий в своїм офісі або в домі пацієнта, спеціяльно ще на пробуждуючу при помочи спеціяліста з Відня.
Єсли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним докладним своїм недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.
На відповідь залучить почт. марку.
Dr. B. HOHENBERG,
304 2nd Ave. (між 17 а 18 ул.) NEW YORK CITY.
Годинн офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.

ПАВЛО КЕЛИЧАВА
МУЗИКАНТ І ДИРИГЕНТ.
Достарчає музики на концерти, представлення, балі, пікніки, подорж і весїля. — Дає лекції на всіх інструментах — смичкових і дутих. — Адреса:
P. KELECHAWA,
188 Morris St., 67 Greene St., Jersey City, N. J. 17-

ЖМІЄЧНИК є одним з найлїпших домашних лінїв і певним средством проти ревматизма, болїв плечий, колена і болїв грудий. Є помічне на болї голови, на болї суставів у рук і ніг, на легкий паралїж карку, болї горла і зубів. СЕЙ ЛІК Є ВИРОБУ СЛАВНОГО Д-РА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО.
Відносить ся до генерального агента, залучаючи 2-центову марку на відповідь. 19—37
MIKE FEDIW,
47 Ridge St., Hastings upon Hudson, N.Y.

РУСЬКИЙ ЛЇЧНИЧИЙ ІНСТИТУТ.
(Старокраєвого християнського лїкаря).

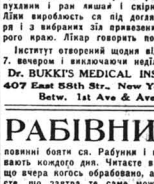

Се лїчниче заведене має вже виробдену славу. Цілковито лїчать тут застарілі молудкові недуги, як також перестуджене, запалене легких і другі внутрішні недуги, епілепсію і секретні недуги мущин і женщин. Цілковито вилїчують з ревматизму, пухлини і ран лишає і скірні виходи. Лїки виробляють ся під доглядом лїкаря і з вибраних зіл правдивих зі старого краю. Лїкар говорить по руськи.
Інститут отворений щодня від рана до 7. вечером і виключаючи неділь. 25-
Dr. BUKKI'S MEDICAL INSTITUTE
407 East 58th Str., New York, N. Y.
Betw. 1st Ave & Ave A

РАБІВНИКИ
повинні боятн ся. Рабунки і напади бувають кождого дня. Читаєте в часописи, що вчера когось обрабовано, але не знаєте, що завтра те саме може з Вами стати ся, єсли Ви не забезпечите ся. Найлучшим забезпеченєм є добрий револьвер і повинен знаходити ся в кождій хаті для власної охорони.
ВЕЛИКА ПРОДАЖА.
ТІЛЬКИ НА КОРОТКИЙ ЧАС!!

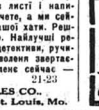

Автоматичний револьвер для детективів, 32 або 38 калїбру, вартости $15.00 за..... $9.98
Автоматичний double-action, на 7 стрілів револьвер для детективів, вартости $8 за..... $2.45
Велика вартість за такі малі гроші. Тож не чекайте, тільки залучіть 20 цнт. (в стемпсах або монетою) в листі і напишіть, котрий револьвер хочете, а ми сейчас вишлемо просто до Вашої хати. Решту заплатите по одержаню. Найлучші револьвери, які тиняють автоматично, ручмо вповні. В разї незадоволеня звертаємо гроші. Вишлять замовленє сейчас — нині. Адреса: 21-23
HAMMOND SALES CO.,
Dept. R 7, St. Louis, Mo.

ЧИТАЙТЕ РУСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАНЄ ВЕДЕ ДО ПРОСЬВИТИ, А ПРОСЬВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО ЦІННИК КНИЖОК ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ", 83 ГРЕНД СТ., ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

Звертіть Увагу!
Спеціяльно в сїм місяци даємо нагоду кождому з Зучених Державах і Канаді набути грамофон разом з 20-ма піснями, вартости $50.00 лише за $17.50.
15-ЛІТНА ГАРАНЦІЯ!
Надішліть $5.00 на задаток в відповідним почтовим отримаєте чудово-говорячу машину разом з 20 піснями які дозволю возволяємо вибрати собі з нашім спису.
Жадайте нашого безплатного ілюстрованого цінника грамофонів і других музичних інструментів. Наш маґазин отворений щоденно, не виключаючи неділь. Ідьзят від 9-ої години рано до 10-ої вечером. 43—
GREATER NEW YORK PHONOGRAPH CO.,
310 GRAND STREET, D. 305 NEW YORK, N. Y.

1000 ФОНОГРАФІВ ДО РОЗДАНЯ ДАРОМ!!!

Ми даємо велику оферту, щоби зазнайомити і розіслати всюди наші нові з 21 каміями годинки. Кождий, хто купить у нас годинку, дістане в додатку ФОНОГРАФ ДАРОМ, який грає на всїх родах рекордів а також Колюмбів і Віктор. Коли хочете скористати з нашої оферти, так витніть сейчас се оголошенє і зашліть разом з 20 цнт. задатку (в стампсах або монетою) яко запоруку, що маєте намір купити. а, сейчас Вам вишлемо НАЙНОВІЙШОГО СТИЛЮ ПОЗОЛОЧЕНУ ГОДИНКУ, з потрійними ковертами, артистично ритовану, з 20-літною ґваранцією вибитою на окладинці, на котру наша спеціяльна цїна є ТІЛЬКИ $6.45, а в додатку пішлемо Вам ФОНОГРАФ ЦІЛКОМ ДАРОМ, а також елеґантний екстра позолочуваний ланцюшок з дармовиском. Наколи вже будете мали годинку з фонографом в своїй хаті, тоді залаватте решту. Купуючи від нас ви нічо не ризикуєте, позаяк ми наші годинки надраляємо або вимінюємо за нові ДАРОМ. Не задоволеним звертаємо гроші. Тепер найлучша пора, тож висилайте замовленє сейчас, коли ми еще маємо великий засїб фонографів. (3 Канаду треба засилати гроші наперед). Огляньте вперед дешевдь нашу годинку з фонографом, нім її купите. Пишіть сейчас — нині. Адресуйте так: 19-21
HAMMOND SALES CO., Dep. 322, ST. LOUIS, MO.

Рідка нагода для всїх!
Тут бачите чудовий музичний інструмент, котрий був перше продаваний за дуже високу цїну, так, що могли його тільки великі богачі купити. Тепер продаємо по такій цїнї, що кождий може його набути. Той інструмент є лекший до вивчення як скрипка, гармонія, фортепіян і взагалі другі інструменти, а то з сеї причини, що він є голосніший як усї другі інструменти. На сїм інструменті можна вивчитись грати до 5-тьох днів. Голос має дуже звучний, так, що виглядає як би цїла банда грала і нїколи він не вийде з тону і є все готовий до ужитку. Єсли органоліди є так гарно окрашена і вимікльовано як новий дозвр. Кождий може заробляти великі гроші сим інструментом. Можете грати по весїлях, на хрестинах і на забавах і будете славним музикантом в своїм місті і околици. Сей найгарнїйший і важний інструмент коштує тепер лиш $2.75. Замовленя посилайте враз з належитостию на адресу: 9ус—
IMPORTING BOOKS CO., 492 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

РУСЬКИЙ І ПОЛЬСЬКИЙ АДВОКАТ І НОТАР
з довголїтною практикою перепроваджує всїлякі справи цивільні та карні з найлїпшими вислідами.
Години урядові: від 9-ої рано до 6 ої вечер
Адреса:
JOSEPH HELLER, 132 Nassau St., Room 506-507, New York, N. Y.
Для убогих порада безплатна в своїм мешканю від ч. 168 East 89th St., близько 3-ої авени, L стація від 7-ої до 10-ої вечер. 17

NEBO CIGARETTES
CORK TIP
5c for 10
ПРОДАЄСЬ ТХ ВСЮДИ
Усї прикмети турецьких мішанин і їх аромат втїлені в NEBO цигаретках.
Добірні - Пахучі - Лагідні
Винятнові дарунки для дому, жінки чи нареченої за
NEBO КУПОНИ І ПЕРЕДНІ БОКИ ПУДЕЛОК
ЩАДІТЬ ІХ
Nebo передні боки пуделок мають вартість пів цента в готівці, або при виміні за дарунки вартість цїлого купона

ГРОШЕВИЙ КУПОН В КОЖДІМ ПУДЕЛКУ
Пишіть по цінники премій
NEBO DEPARTMENT
96 First Street, Jersey City, N. J.
P. Lorillard Co., Inc., New York City.—Est. 1760